

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Analýza čínských jmen v provincii Liaoning

Analysis of Chinese names in Liaoning Province

OLOMOUC 2015, Šlachtová Barbora

vedoucí diplomové práce: Mgr. Tereza Slaměňíková

(kopie zadání diplomové práce)

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité
prameny a literaturu.

V Olomouci dne ..... Podpis .....

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:

Šlachtová Barbora

Název katedry a fakulty:

Katedra asijských studií, Filozofická fakulta

Název diplomové práce:

Analýza čínských jmen v provincii Liaoning

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Tereza Slaměňíková

Počet znaků:

147 429

Počet stran:

92

Počet zdrojů:

25

Klíčová slova:

čínské jméno, čínské příjmení, analýza, výběr jména, volba jména, korpus

Keywords:

Chinese name, Chinese surname, analysis, choosing a name, corpus

ABSTRAKT

Tato magisterská diplomová práce pojednává o čínských jménech. Cílem je poskytnout základní přehled o výběru čínského jména a vyhodnocení analýzy prováděné v Liaoningu. Teoretická část práce uvádí nejprve do problematiky čínských příjmení, dále popisuje čínská jména a jejich výběr a také srovnává specifika českých a čínských jmen. Praktická část práce je založena na výzkumu, který jsem zpracovala na základě dotazníků získaných v roce 2014. V praktické části je uveden přehled současných nejužívanějších příjmení, dále seznam nejfrekventovanějších znaků vyskytujících se v čínských jménech a generační srovnání jmen. Získaná data z roku 2014 jsem použila ke komparaci s korpusem sestavenými v ČLR v letech 1982, 2006 a 2010. V poslední části své práce rozpracovávám různé aspekty výběru jmen spolu s konkrétními příklady ze svého vzorku.

Ráda bych na tomto místě poděkovala paní Mgr. Tereze Slaměňíkové za odborné vedení práce a za vstřícný přístup. Poděkování patří také mé třídní učitelce druhého semestru studia na Univerzitě Liaoning 辽宁师范大学 **Liáoníng shīfàn dàxué**, paní 韩玉慧 **Hán Yùhuì**, která mi ochotně pomohla zpracovat dotazníky a blíže pochopit problematiku čínských jmen. V neposlední řadě děkuji svému partnerovi a rodině za podporu během celého studia.

OBSAH

ANOTACE	4
ABSTRAKT	5
SEZNAM TABULEK.....	11
EDIČNÍ POZNÁMKA	12
ÚVOD.....	13
ČÁST TEORETICKÁ.....	15
1.1 Materiály a metody	15
1.2 Jména v Česku a Číně	16
1.3 Důležitost jmen pro Číňany	17
1.4 Čínská příjmení	17
1.5 Čínská osobní jména	18
1.6 Volba čínského jména	19
1.6.1 Kdo čínské jméno vybírá?	19
1.6.2 Základní aspekty, které je třeba zohlednit při volbě jména	20
1.6.3 Vytváření jmen pomocí genealogie	21
1.6.4 Volba jména s ohledem na 8 znaků horoskopu	22
1.6.5 Volba jména v souladu s yinyang 阴阳 yīnyáng a 5 prvky	22
1.6.6 Volba jména vzhledem k čínskému zvířetníku.....	23
1.6.7 Volba jména podle doby narození	23
1.6.8 Nejčastější přání při volbě jména.....	23
ČÁST PRAKTICKÁ	25
1.7 Korpusy	25
1.7.1 Korpus z roku 1982.....	25
1.7.2 Korpus z roku 2006.....	26
1.7.3 Korpus z roku 2010.....	26

1.7.4	Můj vzorek z roku 2014.....	26
1.8	Průběh sběru dat mého vzorku.....	27
1.9	KVANTITATIVNÍ ANALÝZA.....	29
1.9.1	Nejfrekventovanější příjmení	29
1.9.1.1	Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 1982.....	29
1.9.1.2	Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 1982 v Liaoningu.....	30
1.9.1.3	Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 2006.....	30
1.9.1.4	Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 2010.....	31
1.9.1.5	Nejfrekventovanější příjmení v mém vzorku z roku 2014.....	32
1.9.1.6	Srovnání korpusu z roku 1982 a mého vzorku.....	33
1.9.1.7	Srovnání korpusu z roku 1982 pro Liaoning a mého vzorku	33
1.9.1.8	Srovnání korpusu z roku 2006 a mého vzorku.....	33
1.9.1.9	Srovnání korpusu z roku 2010 a mého vzorku.....	34
1.9.2	Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech	35
1.9.2.1	Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech v korpusu z roku 1982.....	35
1.9.2.2	Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech v korpusu z roku 2010.....	36
1.9.2.3	Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech v mém vzorku z roku 2014.....	38
1.9.2.4	Srovnání nejfrekventovanějších znaků v osobních jménech v korpusech 1982, 2010 a v mém vzorku	39
1.9.2.6	Rozbor nejfrekventovanějších znaků v osobních jménech	40
1.9.3	Nejfrekventovanější znaky v dívčích osobních jménech.....	51
1.9.3.1	Korpus z roku 2010.....	51
1.9.3.2	Můj vzorek z roku 2014.....	52
1.9.3.3	Srovnání korpusu z roku 2010 a mého vzorku.....	53
1.9.4	Ženská versus dívčí osobní jména v mém vzorku	54
1.9.4.1	Ženská osobní jména.....	54
1.9.4.2	Dívčí osobní jména	55
1.9.4.3	Srovnání ženských a dívčích osobních jmen	56
1.9.5	Nejfrekventovanější radikály v osobních jménech žen a dívek v mém vzorku	57
1.9.5.1	Radikály v ženských osobních jménech	57

1.9.5.2	Radikály v dívčích osobních jménech.....	58
1.9.5.3	Vyhodnocení nejfrekventovanějších radikálů v osobních jménech žen a dívek	58
1.9.6	Délka jmen v mém vzorku.....	60
1.9.6.1	Divčí jména.....	60
1.9.6.2	Chlapecká jména.....	60
1.9.6.3	Ženská jména	61
1.9.6.4	Mužská jména	61
1.9.6.5	Délka jmen celkově.....	62
1.9.7	Tóny ve jménech v mém vzorku.....	63
1.10	KVALITATIVNÍ ANALÝZA.....	65
1.10.1	Dívčí jména složená ze dvou stejných znaků	65
1.10.2	Jména, která byla v průběhu života změněna	65
1.10.3	Jména vztahující se k době narození.....	67
1.10.4	Jména, u kterých hraje roli homofonie	69
1.10.5	Jména inspirovaná postavou v seriálu nebo známou osobou	70
1.10.6	Jména, ve kterých znak tvoří slovo se znakem ve jméně sourozence	71
1.10.7	Jména vzniklá kombinací příjmení rodičů, nebo použitím prvků z příjmení rodičů	72
1.10.8	Jména vztahující se k provincii Liaoning	73
1.10.9	Jména vztahující se k místu	73
1.10.10	Jména tvořená znaky, které odkazují na rčení a pořekadla.....	74
1.10.11	Jména zvolená v souladu s pěti prvky	75
1.10.12	Ideologicky motivovaná jména.....	76
1.10.13	Jména s přáním zdraví	77
1.10.14	Jména s přáním úspěchů a bohatství.....	78
1.10.15	Jména spojená s rozletem	79
1.10.16	Jména spojená se studiem	80
1.10.17	Další zajímavé důvody pro výběr jména	81

VYHODNOCENÍ	83
ZÁVĚR	87
RESUMÉ	89
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	90

SEZNAM TABULEK

- Tabulka č. 1: Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 2010 (str. 31)
- Tabulka č. 2: 15 nejfrekventovanějších znaků v korpusu 1982 (str. 35)
- Tabulka č. 3: Nejfrekventovanější znaky v korpusu z roku 2010 (str. 37)
- Tabulka č. 4: 15 nejfrekventovanějších znaků v mém vzorku (str. 38)
- Tabulka č. 5: Nejfrekv. znaky v dívčích jménech v korpusu z roku 2010 (str. 51)
- Tabulka č. 6: 10 nejfrekventovanějších znaků ženských osobních jmen (str. 54)
- Tabulka č. 7: 10 nejfrekventovanějších znaků u dívčích osobních jmen (str. 55)
- Tabulka č. 8: 10 nejfrekventovanějších radikálů ženských osobních jmen (str. 57)
- Tabulka č. 9: 10 nejfrekventovanějších radikálů dívčích osobních jmen (str. 58)
- Tabulka č. 10: Délka jmen dívky (str. 60)
- Tabulka č. 11: Délka jmen chlapci (str. 61)
- Tabulka č. 12: Délka jmen ženy (str. 61)
- Tabulka č. 13: Délka jmen muži (str. 61)
- Tabulka č. 14: Délka všech jmen v mém vzorku (str. 62)
- Tabulka č. 15: Tóny ve jménech v mém vzorku (str. 63)

EDIČNÍ POZNÁMKA

Pro přepis čínských znaků byla použita čínská standardní transkripce pinyin 拼音 **pīnyīn**. Jelikož je tato práce věnována analýze jmen a je nutné zohlednit jejich čtení, ponechávám v přepisu tóny, přepis je zdůrazněn tučným písmem. Toponyma s ustálenou podobou v češtině ponechávám v jejich české formě bez znaků a pinyinu. Čínské výrazy v přepisu přechyluji. Čínské znaky jsou uvedeny ve zjednodušené podobě.

ÚVOD

Během svého studijního pobytu v Číně jsem se věnovala čínským jménům, o kterých je všeobecně známo, že jsou zcela jiného charakteru než naše jména česká. Ať už vezmeme v potaz jejich zápis ve znacích, odlišné postavení jména a příjmení, či mnohem složitější výběr, který mají Číňané ještě komplikovaný homofonií čínštiny, různými tabu a dalšími aspekty. Čínské jméno nese význam, který je někdy patrný na první pohled, někdy je ale skrytý a to až do té míry, že je jasný jen majiteli jména a jeho rodičům. V čínštině se v tomto kontextu objevují dva termíny 起名 **qǐmíng** a 取名 **qǔmíng**, z nichž ten druhý je používaný častěji. Jedná se o složeniny dvou znaků, přičemž oba mohou být přeloženy jako pojmenovat, dát jméno.

V české literatuře neexistuje žádný zdroj týkající se tohoto tématu. Sama vycházím z čínských, doposud nepřeložených zdrojů, tudíž ze stejné literatury, jakou mají dnes k dispozici Číňané. Ačkoli většina má obecné povědomí o základních náležitostech výběru vhodného čínského jména, často nahlížíjí do příruček či slovníků, které jsem si z Číny přivezla, abych při analýze čínských jmen mohla jít stejnou cestou, jakou šli rodiče při volbě jmen svých potomků. Ve své práci se pokusím sestavit stručný přehled o aspektech zohledňovaných při výběru jmen v Číně a přiblížit „příběh“ vzniku čínského jména. Budu se blíže zabývat čínskými jmény v provincii Liaoning a hlavním cílem je zjistit, jaké znaky se dnes používají v čínských jménech nejčastěji a jak se liší znaky ve jménech dvou posledních generací. Obecně vzato kromě tradičních hledisek hraje při volbě jména roli móda, trend a oblíbenost, a je brán zřetel také na ideologii. Proto je zajímavé právě generační srovnání jmen, které odráží změny v čínské společnosti.

Po analyzování svého vzorku a srovnání s již dříve provedenými čínskými studii se pokusím ověřit následující hypotézy. V odborné literatuře se lze setkat s informací, že podle podoby jména lze rozpoznat věk majitele, (LIU Fei, 2014: 1) a že jména mladší generace vykazují větší pestrost než jména starší generace (DAN Yi, 2005: 1). Mimo jiné také očekávám, že analýza odhalí, nakolik se výběr jmen řídí základními pravidly a zvyklostmi.

Práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části uvedu do problematiky výběru jmen v Číně a blíže popíšu kritéria vytváření čínských jmen, k čemu mi pomohl jak výzkum, tak čínská literatura o výběru jmen. Klíčová je druhá

část mé práce, kde vyhodnotím data nasbíraná během studijního pobytu v Dalianu. Uvedu tabulky nejfrekventovanějších jmen a příjmení, a u nejčastěji se vyskytujících znaků v osobních jménech přidám i jejich bližší popis. Provedu srovnání toho, jak se generačně liší výsledky v mém vzorku s korpusem získaným v roce 2010. Nejzajímavější informace přinese kvalitativní analýza, jejíž výsledky jsou uspořádány do kapitol seřazených podle opakujících se aspektů výběru jmen. Na základě poznatků z analýzy pak vyvodím obecnější závěry.

ČÁST TEORETICKÁ

1.1 Materiály a metody

Práce sestává ze dvou částí. První je teoretická, nastiňuji v ní problematiku příjmení a jmen obecně, uvádím srovnání a základní rozdíly mezi českými a čínskými jmény a příjmeními, důležitost jmen pro Číňany a aspekty volby čínského jména. Druhá část práce je praktická, analýza čínských jmen v provincii Liaoning v komparaci s analýzami provedenými v minulých letech. Praktická část je dále rozdělena na kvantitativní a kvalitativní analýzu.

Při psaní teoretické části práce jsem se opírala téměř výhradně o čínsky psanou literaturu, jelikož k tématu čínských jmen není na českém trhu k dispozici žádná publikace. V česky psané literatuře lze najít pouze stručné kapitoly např. „Čínská jména“ v knize *Klasická Čína* od I. P. Kamenaroviče. Primárně jsem v teoretické části čerpala z knihy *Dobrým jménem ke skvělé budoucnosti* 好名字好前程 **Hǎo míngzì hǎo qiánchéng** od autorů CHEN Rongfua 陈荣赋 **Chén Róngfù** a SUN Liangzhua 孙良珠 **Sūn Liángzhū**, která se ukázala jako dobře strukturovaná a nejlépe objasňující předpoklady výběru vhodného jména.

Největším přínosem mé práce jsou výsledky vlastního výzkumu, které tvoří praktickou část práce. Výzkum jsem provedla formou dotazníků mezi studenty na Univerzitě Liaoning v první polovině roku 2014. Podařilo se mi sestavit vzorek ke kvantitativní a kvalitativní analýze čítající 850 jmen, z nichž je 239 dívčích jmen, 275 ženských jmen, 60 chlapeckých jmen a 276 mužských jmen. Jelikož mám k dispozici výsledky čínských výzkumů jmen a příjmení z let 1982, 2006 a 2010, mohu v práci použít komparativní metodu a srovnat výsledky své analýzy s těmito korpusy. Stěžejním zdrojem mi byla kniha *Moderní grammatologie* 现代汉字学 **Xiàndài hànzi xué** od BIN Maxiana 彬马显 **Bīn Mǎxiǎn**, kde jsou uvedeny výsledky analýz čínských jmen z let 1982 a 2010. Dále jsem použila analýzu příjmení z roku 2006 v knize *Dobrým jménem ke skvělé budoucnosti*. Na výsledky analýzy nejfrekventovanějších znaků v osobních jménech navazuje část obsahující konkrétní rozборы těchto znaků a jejich popis. V této části práce jsem se opírala o literaturu používanou Číňany při výběru jména, která obsahuje původ znaků a jejich charakteristiku. Jednalo se o publikace *Často užívané znaky ve jménech* 取名常用字 **Qǔmíng cháng yòng zì**

autora HOU Tijuna 侯体军 **Hòu Tǐjūn** a *Příručka pro výběr jmen* 起名手册 **Qǐmíng shǒucè** autora ZHANG Heho 长河 **Zhǎng Hé**. V našem prostředí je podobná například kniha od Miloslavy Knappové *Jak se bude vaše dítě jmenovat*, kde je rovněž ke každému jménu uveden jeho původ a význam. Závěrečná pasáž praktické části je věnována kvalitativní analýze. Jako zdroj k této analýze posloužily přímo dotazníky a výstupem jsou kapitoly shrnující společné aspekty vyskytující se u výběru jmen. Ve vyhodnocení je pak souhrnně uvedeno, jaké výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy přinesly.

1.2 Jména v Česku a Číně

„Studiem vlastních jmen se zabývá věda zvaná onomastika.“ (Černý, 2004: 69) Onomastika se dále dělí podle toho, které vlastní jména zkoumá. Věda, která se zabývá osobními jmény, se nazývá antroponomastika. (Černý, 2004: 72)

Pokud srovnáme jména a příjmení v České republice a v Číně, dojdeme k následujícím údajům. Uvádí se, že dnešní čeština má kolem 40 tisíc příjmení. (Černý, 2004: 76) V Číně je údajně zaznamenáno více než 5600 příjmení, ale naprostá většina obyvatel v Číně se dělí jen o několik desítek nejčastějších příjmení. (SHU Dafeng, 2006: 22) Co se výběru jména týká, je situace v Číně přesně opačná než v České republice. V České republice je k dispozici předem vymezený počet rodných jmen, v současnosti je to soubor cca 14 000 úředně ověřených jmen. (Knappová 2010: 9) V Číně je výběr jmen neomezen, závisí jen na fantazii rodičů, a každý se snaží vymyslet svému dítěti nové originální jméno. Situace tedy vypadá přesně opačně, v České republice máme velký počet příjmení a několik desítek opakujících se jmen. V Číně je několik desítek opakujících se příjmení a nepřeberné množství jmen.

Na první pohled rozpoznatelný rozdíl mezi českými a čínskými jmény je v postavení jména a příjmení. Zatímco u nás stojí jméno na prvním místě následováno příjmením, v Číně je tomu naopak. Navíc „v Číně je spojení jména a příjmení těsnější, než je tomu v češtině a v běžném styku se zpravidla užívá plného jména; samostatného příjmení se užívá obvykle ve spojení s titulem, funkcí, apod., a užití samostatného jména podléhá jistým omezením.“ (Vochala, 2007: 615)

Dalším rozdílem mezi oběma zeměmi je v době výběru jména. V České republice je zvykem vybírat jméno už před narozením, mnohdy pro obě pohlaví, kdyby se

narodila holčička a kdyby se narodil chlapeček. Kdežto v Číně se věří, že výběr jména před narozením dítěte přináší smůlu.

Dalším kulturním specifikem je jistá unikátnost čínského jména v rámci rodiny, společnosti. Čínské osobní jméno nemá být stejné jako osobní jméno někoho z předků nebo známé osobnosti, protože by se jednalo o projev neúcty. Proto Číňané, obzvláště ti na vesnicích, přikládají velký důraz na vytvoření nového jména. Osobní jména rodičů a dětí nemají mít žádné souvislosti a v Číně neexistuje tradice jako u nás, kdy se jméno dědí po generace z otce na syna.

1.3 Důležitost jmen pro Číňany

Číňané věří, že výběrem vhodného jména může dojít ke zlepšení lidské povahy a ke změně osudu, protože lidský osud a jméno jsou podle nich neoddělitelně spjata. Například někdo, kdo zažil nezdary, si může jméno chtít změnit, protože věří, že se tak jeho osud obrátí. Výběr jména je v Číně složitý proces, během kterého je třeba zohlednit mnoho aspektů. V této kapitole uvedu úryvky z literatury k výběru jmen, kde je dobře vidět, jakou Číňané přikládají jménům váhu. Jména jsou odrazem určité kultury a jméno každého z nás je kulturně ovlivněno. (CHEN Rongfu, 2011: 4) Jména jsou neoddělitelně spjata se stavem společnosti a s kulturou určitého etnika. Jméno je symbol každého jedince, (SHU Dafeng, 2006: 1) má skrytý hlubší smysl, zároveň je přáním štěstí a úspěchu. Výběr jména může podle Číňanů ovlivnit např. zdraví, kariéru, manželství, atd.

1.4 Čínská příjmení

Příjmení v Číně znázorňuje pokrevní vztahy, rodinnou sounáležitost a pokračování linie. Čínská jména jsou tvořena příjmením a osobním jménem, přičemž příjmení stojí na prvním místě. Příjmení se dále dělí podle složení, většina příjmení je tvořena jen jedním znakem, ale některá se skládají ze dvou i více znaků. (CHEN Rongfu, 2011: 025) Příjmení dostávají děti tradičně po otci, u čínských menšin bývá někdy přejímáno po matce. Po svatbě si žena ponechává své rodné příjmení. (HAN Jiantang, 2011: 39) Respondenti v dotaznících uváděli, že v současnosti je u Hanů možné přijmout i příjmení po matce a to u speciálních případů jako např. rozvod rodičů.

S ohledem na mnohé změny, k nimž v ČLR dochází, kulturní změny nevyjímaje, si rodiče v dnešní době vybírají, zda dítěti dají příjmení otcovo, matčino, či oboje. Faktem ale je, že stále převládají příjmení po otci.

V následující části uvádím druhy příjmení, se kterými se v ČLR můžeme setkat. 单字姓氏 **dānzì xìngshì** jsou příjmení tvořená jedním znakem. Zaujímají 80 % ze všech čínských příjmení, tvoří tedy hlavní část čínských příjmení. (CHEN Rongfu, 2011: 025) 复字姓氏 **fù zì xìngshì** jsou příjmení, která vznikla sloučením dvou znaků. Mezi složenými příjmeními připadá velká část příjmením etnických menšin. 多字姓氏 **duō zì xìngshì** jsou příjmení složená z více znaků, jsou tvořena třemi nebo více než třemi znaky. Stejně jako příjmení tvořená dvěma znaky se i příjmení složená z více než dvou znaků často vyskytují u etnických menšin. 合姓姓氏 **hé xìng xìngshì** jsou příjmení tvořená oběma příjmeními rodičů. Ačkoli je tvoří dva znaky, nejsou to složená příjmení, ale je možné, že se z nich postupně složená příjmení stanou. Tento druh příjmení je v posledních letech v ČLR poměrně moderní. Je několik možných důvodů, proč tomu tak je, například touha po něčem nezvyklém, změna oproti tradici, vyjádření rovnosti mezi mužem a ženou, či myšlenka, že potomek nesoucí příjmení obou rodičů uctívá zároveň předky rodin obou rodin. Kromě výše zmíněných druhů příjmení existují i menšiny jako např. menšina Dai 傣族 **Dǎizú**, které nemají příjmení žádné. (SHU Dafeng, 2006: 22)

O původu čínských příjmení pojednává kniha *Sto rodových příjmení* 百家姓 **Bǎijiāxìng**, která byla napsána na počátku dynastie Song 宋 **Sòng** (960-1279). (CHEN Rongfu, 2011: 37) Obsahuje celkem 494 příjmení, z toho 434 jednoduchých a 60 složených. (HAN Jiantang, 2011: 39) Pořadí příjmení je náhodné, následují za sebou tak, aby se dobře četla, snadno učila a pamatovala. (CHEN Rongfu, 2011: 37)

1.5 Čínská osobní jména

Druhou část čínského jména, stojící za příjmením, tvoří samotné osobní jméno. "Čínský systém osobních jmen čerpá z významu rodinné struktury a zároveň z úcty obklopující znaky písma, kterým se přisuzuje silný emblematický význam. Každý Číňan získá za život několik jmen, z nichž každé má svoji přesnou funkci." (Kamenarović, 2001:206) Tradičně má dítě ve třech měsících získat od otce osobní jméno 名 **míng**, čímž je oficiálně potvrzen jeho vstup do rodiny. Toto vlastní osobní

jméno člověku zůstane na celý život. Často se stává, že novorozenec dostane zároveň s vlastním osobním jménem ještě tzv. mléčné jméno 乳名 **rǔmíng** nebo dětské jméno 小名 **xiǎomíng**. (Kamenarović, 2001: 207) Kromě těchto jmen bylo kdysi používáno ještě tzv. hanlivé jméno, které mělo odvrátit pozornost zlých duchů, dále společenské či veřejné osobní jméno, pseudonym nebo přezdívka, řádové jméno u buddhistů, atd.

1.6 Volba čínského jména

Čínská jména jsou velmi specifická. Existuje mnoho aspektů, které je třeba při výběru čínského jména zohlednit. Ani jeden z následujících způsobů tvoření čínského jména by se neměl oddělovat od ostatních. Věří se, že by se měly zohledňovat všechny a to tak, aby se při tvorbě jména dosáhlo co nejlepšího výsledku a byl zajištěn příznivý osud.

1.6.1 Kdo čínské jméno vybírá?

Pokud se budeme zabývat tím, kdo dítěti jméno zvolí, naskýtá se několik možností. První z nich, jak už jsem zmínila, je tradiční volba jména otcem, přičemž v praxi se může jednat o víceméně kteréhokoli člena rodiny. Další možností je zaplatit si odborníka.

V *Deníku Ningxia* 宁夏日报 **Níngxià rìbào** byl publikován článek o výběru jména za pomoci specialisty. Článek *Rodiče: Volba jména dítěti stojí majlant, Odborník: Nesmíme ovlivnit dětský pohled na svět* 父母：为孩子取名一掷千金, 专家：不要影响孩子人生观 **Fùmǔ: Wèi háizi qǔmíng yīzhìqiānjīn, Zhuānjiā: Búyào yǐngxiǎng háizi rénsēngguān** z roku 2008 popisuje, jakým způsobem se ve městě Yinchuan 银川 **Yínchuān**, správním středisku Autonomní oblasti Ningxia 宁夏自治区 **Níngxià zìzhìqū**, volí jméno pomocí odborníka. Ukazuje se, že v současnosti firmám na volbu jmen obchody kvetou. Nemalý počet zákazníků přichází také kvůli změně jména. Doba, kdy se jméno vybíralo po prolistování slovníku, pominula, a čím dál tím více rodičů vyhledává pomoc experta. Převládá množství těch, kteří si přejí zvolit jméno složené ze tří nebo čtyř znaků. Volba většinou probíhá tím způsobem, že zákazník specifikuje své požadavky, odborník připraví na výběr tři čtyři znaky, a pokud neodpovídají přání

klienta, výběr pokračuje dále. Co se ceny za tyto služby týká, nejedná se o levnou záležitost. Základní služby vyjdou na 200 yuanů 元 **yuán**, což je asi 800,- Kč, za speciální požadavky je potřeba si připlatit, cena může narůst až k 1000 yuanům, čemuž odpovídají asi čtyři tisíce korun. (PEI Yunyun, 2008: 1)

1.6.2 Základní aspekty, které je třeba zohlednit při volbě jména

Jméno má být libozvučné a má se dobře vyslovovat. (SHU Dafeng, 2006: 66) To je jeden ze základních požadavků na dobré čínské jméno. Libozvučnost jména je podmíněna souladem po sobě jdoucích znaků. Je důležité vhodně zvolit po sobě následující tóny tak, aby byl poslech jména harmonický. Výslovnost nemá být krkolomná, jméno není jazykolam. Následující podmínky by měly zajistit dobře znějící jméno: iniciály a finály ve jméně a příjmení by se neměly shodovat, znaky ve jméně by neměly být homofonní s ošklivými, hanlivými a vulgárními znaky, tóny u příjmení a jména by se měly různit.

Jméno by se mělo dobře psát a snadno pamatovat. (CHEN Rongfu, 2011: 89) Co se psaní týká, znaky by neměly být příliš složité. Harmonické jméno by mělo být sestaveno tak, aby se počet tahů ve jméně a příjmení příliš nelišil. (SHU Dafeng, 2006: 69) Při pohledu na psané znaky jména je důležitý celkový dojem. Pokud je příjmení složeno jen ze dvou tří tahů a vedle něj stojí složité jméno, působí to nevyrovnaně. Při volbě nejde jen o harmonii, co se týká počtu tahů, ale také o celkový vzhled znaků, o různorodost tvarů znaků, jméno nemá působit monotónně a jednotvárně. Při volbě znaků je třeba vyvarovat se kumulujícím se stejným prvkům, např. přemíře znaků vyjadřujících sílu. Několikrát po sobě opakující se znaky vyjadřující sílu mohou v celku působit přehnaně. Co se snadného zapamatování jména týká, je velmi důležité v běžném životě a usnadňuje kontakt s druhými. (CHEN Rongfu, 2011: 100) V ideálním případě je jméno zapamatovatelné na první pohled nebo první poslech. Problémy se snadným zapamatováním se vztahují především na jména poslední dvou desítek let, do kterých jsou vybírány zřídka užívané znaky. To způsobuje nejen problémy při čtení jména, ale také problémy s jeho zapamatováním, a hrozí tak opakované komolení jména. Proto je důležité volit takové znaky, které jsou všeobecně známé.

Při vybírání jména dítěti není dobré nedbat na jeho pohlaví. (CHEN Rongfu, 2011: 91) Jména volená neutrálně, použitelná jak pro chlapce, tak pro dívku, mohou v životě

jejich majiteli způsobit mnohé nepříjemnosti. Jméno vytváří jeden z prvních dojmů a na protějšek působí ještě dříve, než se s dotyčným setká. Pokud mužské jméno nese ženské prvky a ženské jméno obsahuje mužské prvky, působí špatně. Tradičně má dívčí jméno vyjadřovat něžnost a krásu, má obsahovat yinové prvky, naproti tomu chlapecké jméno má vyjadřovat energičnost a sílu a má být yangového charakteru.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že každé jméno má být originální, nově vymyšlené, a nemělo by kopírovat žádné jiné jméno, ať už v rodině nebo jméno známé osoby. První případ je neuctivý, druhý případ může způsobit zmatky a nejasnosti.

Dalším ze zohledněných aspektů při volbě jmen je délka jména vzhledem k délce jmen rodičů. Délka jména se mnohdy odvíjí od délky jmen rodičů a to následovně: pokud se jméno rodičů skládá ze tří znaků, pak má potomek jméno složené pouze ze dvou znaků, a naopak. Je to další z tradičních aspektů zohledňovaných v Číně při výběru jména, který patří ke zvykům a tradici.

1.6.3 Vytváření jmen pomocí genealogie

Způsob vytváření jmen pomocí genealogie je v Číně znám zhruba od dynastie Západní Jin 西晋 **Xī Jīn** (266-316) a z Období severních a jižních dynastií 南北朝 **Nán Běicháo** (420-589). (WANG Daliang, 2010: 62) Už v té době v některých rodinách používali bratři ve jméně buď stejné prvky, nebo přímo stejné znaky. Striktní dodržování zvyku tvoření jména obsahujícího generační znak se ustálilo až později za dynastií Song 宋 **Sòng** (960-1279) a Yuan 元 **Yuán** (1271-1368). Jména, která vznikla tímto způsobem, jsou složena z příjmení, generačního znaku a případně ještě dalšího znaku. (WANG Daliang, 2010: 62) Generační znak, čínsky 字辈 **zìbèi** nebo 犯字 **fàn zì**, je společný pro členy jedné generace. Generační znak má mít pozitivní význam a nachází se v rodokmenu. Rodokmen je většinou sestaven ve formě čtyřech nebo pěti po sobě jdoucích znaků tvořících rýmovaný verš, tudíž se snadno pamatuje. Existují rovněž rodokmeny, ve kterých byly znaky vybrány na základě pěti prvků, ty se ale pamatují hůře. (WANG Daliang, 2010: 62) Pořadí znaků v rodokmenu bylo určeno předky už dávno. (CHEN Rongfu, 2011: 111) Tradičně se užití generačního znaku vztahovalo pouze na mužské členy rodiny a pro dívky jeho užití ve jméně nebylo tak striktní. V některých rodinách je pro každé pohlaví určen jiný generační znak, někdy je jeden stejný pro dívky i chlapce. Další možností je, že společným prvkem pro jednu

generaci není znak, ale pouze radikál nebo část znaku, takové jméno je pak tvořeno příjmením a jedním znakem obsahujícím takový prvek. Pokud dojde k situaci, že jsou všechny znaky rodokmenu využity, rodina může rodokmen doplnit a zajistit tak jeho pokračování.

V současnosti u mladé generace postupně upadá tradiční volba jmen pomocí generačního znaku. Vymýšlet dítěti jméno tímto způsobem je dnes považováno za přežitek, přání budoucím generacím vyjádřená ve znacích v rodokmenu jsou dnes neaktuální a neodpovídají tak požadavkům dnešní doby. (CHEN Rongfu, 2011: 93) Rodiče proto raději vyberou jméno bez ohledu na rodokmen. WANG Daliang v knize *Věda o výběru jmen* (2010: 63) uvádí, že používání generačního znaku upadá už po založení ČLR, ale tradice v 2. polovině 20. století pak opět ožívá díky Číňanům žijícím v cizině.

1.6.4 Volba jména s ohledem na 8 znaků horoskopu

Pro Číňany je velmi důležitých osm znaků horoskopu 生辰八字 **shēngchén bāzì**. Jedná se o způsob vypočítání osmi znaků, k čemuž se používají čtyři údaje narození: rok, měsíc, den a přesný čas, a 10 nebeských kmenů a 12 pozemských větví. Kombinací nebeských kmenů a pozemských větví u každého ze čtyř údajů vznikne oněch 8 znaků horoskopu. (Baidu, ©2015) Doba narození má podle Číňanů vliv na lidskou povahu i tělesné zdraví. (ZHANG He, 2004: 9) Na rozdíl od Čechů, Číňané vědí přesně i minutu svého narození, protože má pro ně větší význam. Samozřejmě ne všichni se narodí ve šťastnou dobu, ale podle *Příručky pro výběr jmen* se nepřízeň horoskopu dá vyrovnat volbou vhodného jména. (ZHANG He, 2004: 9) Osm znaků horoskopu je totiž daných a neměnných, ale jméno je volitelné a tak je možné osud ovlivnit.

1.6.5 Volba jména v souladu s yinyang 阴阳 yīnyáng a 5 prvky

Teorie yin a yang a teorie pěti prvků vysvětlují uspořádání celého vesmíru. Číňané věří, že ve všem na světě jsou obsaženy dvě substance, yin a yang. (CHEN Rongfu, 2011: 149) Ve jméně mají být elementy yin a yang v rovnováze. Každý znak v čínštině nese význam 理 **lǐ** a má určitý počet tahů 数 **shù**. (ZHANG Shuren, 2009: 21) Co se významu týká, může být yinového nebo yangového charakteru. Co se týká počtu

tahů, sudý odpovídá yin a lichý yang. Proto staří Číňané věřili, že u všech znaků je možné podle významu a počtu tahů rozlišit, zda jsou yinové nebo yangové.

Číňané také věří, že vše je stvořeno z 5 prvků, kterými jsou dřevo, oheň, země, kov a voda. (CHEN Rongfu, 2011: 149) Prvky jsou dány osmi znaky horoskopu, které ukáží, zda je 5 prvků v rovnováze, nebo jestli nějaký chybí či přebývá. Pokud chybí, při vytváření jména dítěti se do jména takový prvek zakomponuje, pokud naopak nadbývá, vyrovná se jinou složkou a tím je docíleno rovnováhy. (CHEN Rongfu, 2011: 155)

1.6.6 Volba jména vzhledem k čínskému zvířetníku

Pro Číňany má čínský zvěrokruh velký význam a zohledňují ho také při výběru jména dítěte. (CHEN Rongfu, 2011: 161) Číňané věří, že osoby, které se narodily v určitém roce zvířetníku, by měly mít ve jméně jisté prvky, radikály nebo znaky, protože ty je mohou ochránit, přinést jim pozitivní energii do života atd. Do čínského zvířetníku patří: krysa, buvol, tygr, zajíc, drak, had, kůň, koza, opice, kohout, pes a vepř. Výběr jmen odpovídající roku narození je jedna z tradičních zvyklostí ve staré Číně. (CHEN Rongfu, 2011: 162) Podle Číňanů mají dobré a špatné vlastnosti zvířat zvěrokruhu přímou návaznost na život jedince.

1.6.7 Volba jména podle doby narození

V knize *Příručka pro výběr jmen* se uvádí, že volba jména podle doby narození je vůbec nejoblíbenější ze všech. (ZHANG He, 2004: 176) Tento způsob výběru jména zahrnuje několik možností: podle dvanácti dvouhodin tvořících den 时辰 **shíchén**, dále podle data narození, podle měsíce narození nebo ročního období a podle roku narození, tedy podle nebeských kmenů a pozemských větví.

1.6.8 Nejčastější přání při volbě jména

Číňané věří, že vhodně zvolené jméno může přinést dítěti štěstí a úspěch, proto výběr jména neberou na lehkou váhu. (SHU Dafeng, 2006: 64-65) V této kapitole uvádím nejčastější přání, se kterými se můžeme setkat. Jde o přání pevného zdraví a dlouhého života, úspěchu ve studiu a kariéře, bohatství, pokoje a klidu,

úspěchu v podnikání atd. (HAN Jiantang, 2011: 40) Pokud rodiče přejí dítěti do života bohatství, vybírají znaky jako např. bohatý 富 **fù**, štěstí 福 **fú**, majetek 财 **cái**, drahý 贵 **guì**. Dále se často vyskytují znaky vyjadřující přání pevného zdraví a dlouhého života, jako např. klid 康 **kāng**, dlouhověkost 寿 **shòu**, zdravý 健 **jiàn**, borovice 松 **sōng**. Rodiče doufající, že jejich dítě bude chytrým člověkem, volí znaky jako např. nosný trám 栋 **dòng**, vynikající 杰 **jié**, chytrý 俊 **jùn**, nadání 才 **cái**. (HAN Jiantang, 2011: 40) Věří, že se jejich synovi nebo dceři dostane vzdělání, doufají, že v ideálním případě získá vysokoškolský titul a poté se mu nebo jí podaří najít dobré a stabilní zaměstnání. (SHU Dafeng, 2006: 65) V neposlední řadě se ve jménech objevují znaky vyjadřující ctnosti jako např. věrný 忠 **zhōng**, ctnost 德 **dé**, lidskost 仁 **rén**, synovská oddanost 孝 **xiào**. (HAN Jiantang, 2011: 40) Rodiče věří, že jejich volbou do jména je potomek získá. (SHU Dafeng, 2006: 65)

ČÁST PRAKTICKÁ

V této kapitole se budu věnovat především analýze znaků v čínských jménech a malou část věnuji také analýze příjmení. Cílem analýzy je získání výsledků o četnosti výskytu znaků v čínských jménech a srovnání posledních dvou generací. Porovnávat budu korpusy z let 1982, 2006 a 2010 se svým vzorkem nasbíraným v roce 2014. Vzhledem k velikosti mého vzorku je srovnání s ním pouze orientační. Všechna jména z mého vzorku jsou zahrnuta pouze v některých částech analýzy. Pro generační srovnání jsem se rozhodla použít dívčí a ženská jména, jelikož k jejich komparaci mám k dispozici víceméně obdobný počet respondentů a zároveň lze na tomto příkladu dobře pozorovat generační rozdíly. Do analýzy jsem po vzoru čínských studií zahrnula i generační znaky.

1.7 Korpusy

1.7.1 Korpus z roku 1982

Výzkumné centrum čínských znaků při Institutu užití znaků a písma na Čínské akademii humanitních věd 中国社会科学院语言文字应用研究所汉字整理研究 **Zhōngguó shèhuì kēxuéyuàn Yǔyán wénzì yìngyòng yánjiūsuǒ Hànzì zhěnglǐ yánjiūshì** ve spolupráci s Katedrou informatiky na Univerzitě Shanxi 山西大学计算机科学系 **Shānxī dàxué jìsuànjī kēxuéxì** vypracovaly analýzu užití čínských jmen a příjmení. (BIN Maxian, 2013: 140) Statistický materiál pochází z roku 1982 z 3. celostátního sčítání obyvatelstva. Rozšíření příjmení a správní dělení Číny má jistou spojitost, proto byl použit následující způsob výběru vzorku: z každé z 6 velkých oblastí Číny se vybrala provincie, případně město. Konkrétně se jednalo o tato místa: Peking, Šanghaj, Liaoning 辽宁 **Liáoníng**, Shaanxi 陕西 **Shǎnxī**, Sichuan 四川 **Sìchuān** a Guangdong 广东 **Guǎngdōng**, a z každé provincie, či města bylo vybráno 25 000 osob. Byla vzata v úvahu i komplikovaná dialektální situace na jihu Číny a kromě zmíněných šesti oblastí byla přidána ještě provincie Fujian 福建 **Fújiàn**. Dohromady tedy vzorek tvoří 175 000 osob.

1.7.2 Korpus z roku 2006

Pro srovnání příjmení uvádím ještě korpus z roku 2006. Výzkum proběhl ve spolupráci dvou institutů na Čínské akademii věd 中国科学院 **Zhōngguó kēxuéyuàn** a to Institutu pro genetiku 遗传研究所 **Yíchuán yánjiūsuo** a Institutu pro vývojovou biologii 发育生物学研究所 **Fāyù shēngwùxué yánjiūsuo**. Výzkum, který trval dva roky, vedl YUAN Yida 袁义达 **Yuán Yidá**. (CHEN Rongfu, 2011: 38) Studie byla prováděna v 1 110 okresech a městech, celkem zahrnuje 296 milionů obyvatel, u nichž se vyskytlo 4 100 různých příjmení.

1.7.3 Korpus z roku 2010

Statistika z roku 1982 zahrnovala především obyvatele narozené v 50. a 60. letech. (BIN Maxian, 2013: 144) Od té doby prodělala společnost obrovské změny a situace týkající se jmen a příjmení byla nejasná. Proto byla potřeba provést analýzu novou, která by osvětlila užití znaků ve jménech generace narozené v 80. a 90. letech. Analýza byla prováděna na některých vysokých školách v provincii Guangdong. Naprostá většina respondentů pocházela z Guangdongu, z ostatních provincií jich bylo velice málo. Korpus čítá 19 882 jmen. Podstatné je, že studenti zahrnutí do analýzy se narodili v 80. letech a na počátku 90. let 20. století.

V 19 882 jménech se vyskytlo celkem 37 237 znaků, které jsou co do kvality tvořeny 1 525 různými znaky. (BIN Maxian, 2013: 145) V mužských jménech to bylo 1 042 různých znaků, v ženských jménech 1 204 různých znaků. Osobních jmen složených z jednoho znaku bylo 2 489, ta zaujímají 12,5 %. Osobních jmen složených ze dvou znaků bylo 17 393 a zaujímají 87,5 %.

1.7.4 Můj vzorek z roku 2014

Pro analýzu jmen jsem sbírala korpus během svého pobytu v Dalianu, dotazníky byly shromážděny v první polovině roku 2014. Rozdávala jsem je převážně spolužákům na Univerzitě Liaoning a skládaly se z následujících 17 otázek: pohlaví dotazovaného, příjmení a jméno, věk, místo bydliště (a upřesnění, zda se jedná o vesnici nebo město) původ jména, význam znaků ve jméně, kdo jméno vybral a proč, příjmení a jméno otce,

příjmení a jméno matky, věk otce, věk matky, zaměstnání otce, zaměstnání matky, původ jména rodičů, významy znaků ve jménech rodičů, kdo jejich jména vybral a proč, a spojitosti mezi jménem dítěte a rodičů. Kritéria pro zahrnutí dotazníků do korpusu: dotazníky zahrnuté v analýze jsou pouze od respondentů s trvalým pobytem v provincii Liaoning, dotazovaní museli spadat do kategorie chlapci a dívky ve věku 18-25 let. Co se týká věku rodičů, objevilo se poměrně široké rozhraní mezi nejmladšími a nejstaršími rodiči dotazovaných, nejmladší 39 let, nejstarší 71 let. Celkově ale můžeme shrnout, že většina rodičů byla narozena v 60. a 70. letech. Můj vzorek čítá 850 jmen. Z těchto 850 jmen je 239 dívčích, 275 ženských, 60 chlapeckých a 276 mužských. Důvod, proč je velký nepoměr mezi množstvím dotazníků dívek a chlapců, je jednoduchý, na Univerzitě Liaoning studují v naprosté většině dívky.

1.8 Průběh sběru dat mého vzorku

Při sběru dat jsem se setkala s mnoha problémy. Jedna ze zásadních překážek bránící nasbírání většího korpusu byla neochota odpovídat na dotazníky. Především mladé Čiňanky měly obavy o ochranu osobních údajů a zneužitelnost dotazníků, proto jsem se často setkala s odmítavým přístupem. Chlapci tak nedůvěřiví nebyli. Někteří z respondentů byli ochotni odpovědět alespoň na část týkající se jejich vlastního jména, ale co se týká jejich rodičů, odpovídat odmítali. Jako argument hromadně uváděli, že by to bylo k rodičům neuctivé. Dotyční, kteří odpověděli na všechny otázky, pak v naprosté většině netušili, jaký význam a původ mají jména jejich rodičů. Někteří dokonce uvedli, že se rodičů na jména ptali, ale ani samotní rodiče nevěděli původ vlastního jména. Respondenti, kteří neznali výklad jmen svých rodičů, se ke jménům generace svých rodičů vyjadřovali alespoň obecně. V dotaznících se proto často vyskytovaly příklady oblíbených znaků a častých jmen používaných u generace narozené za Kulturní revoluce.

Sběr dat nejprve probíhal ústní formou, ale vzhledem k nesrozumitelnosti a nejasnostem se jako nejlepší způsob ukázalo nechat respondenty vyplnit dotazníky a následně se jich zeptat na nejasnosti. S čtením ručně psaných znaků mi pomáhala třídní učitelka paní 韩玉慧 **Hán Yùhui**, bez jejího přičinění bych nebyla schopna dotazníky analyzovat.

Po prvotních neúspěších se získáváním všech odpovědí se mi pak povedlo přesvědčit většinu respondentů alespoň k zodpovězení základních otázek potřebných k analýze. Počet analyzovaných jmen a příjmení se liší, protože někteří respondenti zodpovídali pouze otázky týkající se jich samotných a někteří uváděli zase pouze jména nebo příjmení.

Dotazníky celkem zodpovědělo asi 80% oslovených, což je především díky tomu, že jsme byli studenty jedné univerzity a dotazovaní byli ochotní odpovídat. Veliká část dotazníků byla ale nepoužitelná a to z několika důvodů, za první, nečitelnost znaků, za druhé, místo pobytu se nenacházelo v provincii Liaoning, za třetí, respondent nespadal do zkoumané věkové kategorie. Z původně oslovených se nakonec v mém vzorku vyskytuje asi polovina.

1.9 KVANTITATIVNÍ ANALÝZA

1.9.1 Nejfrekventovanější příjmení

Stejně jako stojí příjmení v čínském jméně na prvním místě, uvádím na prvním místě i část, ve které se věnuji čínským příjmením. K dispozici jsem měla výsledky korpusů z let 1982, 2006 a 2010 a ty jsem srovnávala se svým vzorkem. Vzhledem k tomu, že analýza příjmení není mým primárním záměrem, věnuji příjmením jen následující krátkou část.

1.9.1.1 Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 1982

Celkem se vyskytlo druhů 738 příjmení, 730 jednoduchých a 8 složených, tedy 740 znaků celkově. (BIN Maxian, 2013: 141) Množství dalece přesáhlo počet příjmení v knize *Sto rodových příjmení*. Z toho vyplývá, že kniha *Sto rodových příjmení* nereflektuje reálnou situaci.

Nejfrekventovanějších 5 příjmení zaujímá 32 % z korpusu: 王 **Wáng**, 陈 **Chén**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng** a 刘 **Liú**. Nejčastěji užívaných 14 příjmení zaujímá 50% z korpusu: 王 **Wáng**, 陈 **Chén**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng**, 刘 **Liú**, 杨 **Yáng**, 黄 **Huáng**, 吴 **Wú**, 林 **Lín**, 周 **Zhōu**, 叶 **Yè**, 赵 **Zhào**, 吕 **Lǚ**, 徐 **Xú**. 114 nejfrekventovanějších příjmení zaujímá 90 % a 365 nejfrekventovanějších příjmení zabírá 99 % z korpusu. 373 příjmení pak tvoří 1 % z korpusu, počet těchto příjmení je na kritickém bodě a hrozí jim vymizení. Z toho lze vyvodit domněnku, že čínských příjemní bude pravděpodobně postupně ubývat. Složených příjmení se vyskytlo 8 a to u 99 osob. Z celkového počtu příjmení zaujímají 0,058 %. Jejich počet je rovněž na kritickém bodě a snižuje se. Během této analýzy objeveno nové příjmení 刘付 **Liúfù**, které zniklo spojením příjmení 刘 **Liú** a 付 **Fù**. Rodina 刘 **Liú** prokázala laskavost rodině 付 **Fù** a jako vyjádření vděku rodina 付 **Fù** vložila příjmení 刘 **Liú** před své vlastní. Dnes se tato kombinace užívá se jako běžné složené příjmení.

1.9.1.2 Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 1982 v Liaoningu

Protože jedna z oblastí zahrnutých do analýzy byla i provincie Liaoning, máme k dispozici přesné výsledky z této provincie. (BIN Maxian, 2013: 142) Následujících 8 příjmení zaujímá 50 % z příjmení vyskytujících se v provincii Liaoning: 王 **Wáng**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng**, 刘 **Liú**, 孙 **Sūn**, 陈 **Chén**, 赵 **Zhào**, 杨 **Yáng**. V korpusu se uvádí ještě příjmení rozšířená pouze v určitých oblastech. Pro provincii Liaoning to jsou následující: 初 **Chū**, 娇 **Jiāo** a 逯 **Lù**.

1.9.1.3 Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 2006

Studie z roku 2006 ukázala, že následujících 100 příjmení je v současnosti těch nejfrekventovanějších: 李 **Lǐ**, 王 **Wáng**, 长 **Zhǎng**, 刘 **Liú**, 陈 **Chén**, 扬 **Yáng**, 黄 **Huáng**, 赵 **Zhào**, 周 **Zhōu**, 吴 **Wú**, 徐 **Xú**, 孙 **Sūn**, 朱 **Zhū**, 马 **Mǎ**, 胡 **Hú**, 郭 **Guō**, 林 **Lín**, 何 **Hé**, 高 **Gāo**, 梁 **Liáng**, 郑 **Zhèng**, 罗 **Luō**, 宋 **Sòng**, 谢 **Xiè**, 唐 **Táng**, 韩 **Hán**, 曹 **Cáo**, 许 **Xǔ**, 邓 **Dèng**, 萧 **Xiāo**, 冯 **Féng**, 曾 **Céng**, 程 **Chéng**, 蔡 **Cài**, 彭 **Péng**, 潘 **Pān**, 袁 **Yuán**, 于 **Yú**, 董 **Dǒng**, 余 **Yú**, 苏 **Sū**, 叶 **Yè**, 吕 **Lǚ**, 魏 **Wèi**, 蒋 **Jiǎng**, 田 **Tián**, 杜 **Dù**, 丁 **Dīng**, 沈 **Shěn**, 姜 **Jiāng**, 范 **Fàn**, 江 **Jiāng**, 傅 **Fù**, 钟 **Zhōng**, 卢 **Lú**, 汪 **Wāng**, 戴 **Dài**, 崔 **Cuī**, 任 **Rèn**, 陆 **Lù**, 廖 **Liào**, 姚 **Yáo**, 方 **Fāng**, 金 **Jīn**, 邱 **Qiū**, 夏 **Xià**, 谭 **Tán**, 韦 **Wéi**, 贾 **Jiǎ**, 邹 **Zōu**, 石 **Shí**, 熊 **Xióng**, 孟 **Mèng**, 秦 **Qín**, 阎 **Yán**, 薛 **Xuē**, 侯 **Hóu**, 雷 **Léi**, 白 **Bái**, 龙 **Lóng**, 段 **Duàn**, 郝 **Hǎo**, 孔 **Kǒng**, 邵 **Kǎo**, 史 **Shǐ**, 毛 **Máo**, 常 **Cháng**, 万 **Wàn**, 顾 **Gù**, 赖 **Lài**, 武 **Wǔ**, 康 **Kāng**, 贺 **Hè**, 严 **Yán**, 尹 **Yǐn**, 钱 **Qián**, 施 **Shī**, 牛 **Niú**, 洪 **Hóng**, 龚 **Gōng**. (CHEN Rongfu, 2011: 38)

Výsledky tohoto výzkumu dále ukazují, že více než 85 % obyvatel má jedno ze 100 častých příjmení, které zabírají ani ne 5 % ze všech druhů příjmení. (CHEN Rongfu, 2011: 40) Necelých 15 % obyvatelstva má jedno z 95 % neobvyklých příjmení.

1.9.1.4 Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 2010

V této analýze se vyskytlo celkem 326 různých příjmení, z toho 322 jednoduchých a 4 složené, co do kvality byla příjmení tvořena 325 různými znaky. (BIN Maxian, 2013: 144)

Nejfrekventovanějších x příjmení	Absolutní frekvence	Relativní frekvence
10	9 471	47,6 %
20	12 488	62,8 %
30	14 348	72,2 %
40	15 592	78,4 %
50	16 435	82,7 %
60	17 120	86,1 %
70	17 652	88,8 %
80	18 058	90,8 %
90	18 395	92,5 %
100	18 658	93,8 %

Tabulka č. 1: Nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 2010 (BIN Maxian, 2013: 145)

Tabulka č. 1 ukazuje, jaké procentuální zastoupení mají nejfrekventovanější příjmení v korpusu z roku 2010. Necelou polovinu z korpusu, konkrétně 47,6 %, zaujímá 10 nejfrekventovanějších příjmení. Předních 100 příjmení zaujímá v tomto korpusu 93,8 %. Složených příjmení bylo velice málo, z celkového počtu 326 různých příjmení to byla pouze 4 příjmení. Složená příjmení zaujímají 1,2 % z korpusu. (BIN Maxian, 2013: 145)

Nejfrekventovanějších 100 příjmení v tomto korpusu bylo: 陈 Chén, 李 Lǐ, 黄 Huáng, 梁 Liáng, 张 Zhāng, 林 Lín, 吴 Wú, 刘 Liú, 扬 Yáng, 王 Wáng, 何 Hé, 邓 Dèng, 谢 Xiè, 周 Zhōu, 罗 Luō, 钟 Zhōng, 黎 Lí, 叶 Yè, 曾 Céng, 冯 Féng, 郑 Zhèng, 蔡 Cài, 朱 Zhū, 莫 Mò, 苏 Sū, 许 Xǔ, 潘 Pān, 谭 Tán, 彭 Péng, 廖 Liào, 郭 Guō, 赖 Lài, 卢 Lú, 余 Yú, 徐 Xú, 赵 Zhào, 胡 Hú, 邱 Qiū, 肖 Xiào, 麦 Mài, 唐 Táng, 欧 Ōu, 陆 Lù, 袁 Yuán, 吕 Lǚ, 伍 Wǔ, 高 Gāo, 邹 Zōu, 曹 Cáo, 柯 Kē, 龙 Lóng, 温 Wēn, 江 Jiāng, 庞 Páng, 关 Guān, 姚 Yáo, 马 Mǎ, 程 Chéng, 宋 Sòng, 戴 Dài, 凌 Líng, 孙 Sūn, 方 Fāng, 范 Fàn, 符 Fú, 严 Yán, 崔 Cuī, 董 Dǒng, 蓝 Lán, 洪 Hóng, 骆 Luò, 洗 Xiǎn, 庄 Zhuāng, 沈 Chén, 阮 Ruǎn, 邵 Shào, 韦 Wéi, 杜 Dù, 龚 Gōng, 韩 Hán, 易 Yì, 孔 Kǒng, 魏 Wèi, 詹 Zhān, 劳 Láo, 全 Quán, 熊 Xióng, 文 Wén, 车 Chē, 蒋 Jiǎng, 丁 Dīng, 甘 Gān, 区 Qū, 颜 Yán, 汤 Tāng, 丘 Qiū, 成 Chéng, 容 Róng, 邝 Kuàng, 雷 Léi. (BIN Maxian, 2013: 144)

1.9.1.5 Nejfrekventovanější příjmení v mém vzorku z roku 2014

Při analýze nejfrekventovanějších příjmení jsem musela vzít v potaz, že dítě a jeho otec mají v Číně vždy, až na vzácné výjimky, stejné příjmení. Proto jsem do analýzy zahrнула příjmení dívky nebo chlapce a příjmení matky. Příjmení otce už se jednou vyskytlo v příjmení dívky nebo chlapce, a kdybych ho znovu zahrнула do analýzy, výsledky by nebyly relevantní. Vzhledem k tomu, že dotazníky se lišily a někdy byly zodpovězeny části pouze ohledně jmen, někdy pouze ohledně příjmení, uvádím v následujícím odstavci, s kolika příjmeními jsem pracovala.

Dívčích jmen bylo 239, příjmení 240, protože jedno čtyřslabičné jméno mělo dvě příjmení. Chlapeckých jmen bylo 60, příjmení také 60, jeden chlapec neuvedl příjmení a jeden měl čtyřslabičné jméno složené ze dvou znaků příjmení a dvou znaků jména. Ženských jmen bylo 275, příjmení taktéž 275, jeden syn neuvedl příjmení rodičů, a jeden chlapec uvedl u rodičů zase pouze příjmení. Celkový počet příjmení pro tuto analýzu bylo tedy 575, které byly co do kvality tvořeny 149 různými příjmeními. Všechna příjmení v mém vzorku byla jednoslabičná. 5 nejfrekventovanějších příjmení zaujímalo 35,5 % z korpusu, jednalo se o následující: 王 Wáng, 刘 Liú, 李 Lǐ, 张 Zhāng, 孙 Sūn. Téměř polovina mého vzorku, přesně 45,7 %, byla tvořena osmi

příjmeními, která jednoznačně převažují nad ostatními, jednalo se o tato příjmení: 王 **Wáng**, 刘 **Liú**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng**, 孙 **Sūn**, 赵 **Zhào**, 陈 **Chén**, 杨 **Yáng**.

1.9.1.6 Srovnání korpusu z roku 1982 a mého vzorku

Výsledky analýzy z roku 1982 uvádí 5 a 14 nejfrekventovanějších příjmení. Těchto 14 zaujímá 50 % procent korpusu. Vzhledem k velikosti svého vzorku uvádím pro srovnání pouze prvních pět nejfrekventovanějších. Při srovnání celkové analýzy z roku 1982 a mé analýzy, 5 nejfrekventovanějších příjmení v první z nich bylo 王 **Wáng**, 陈 **Chén**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng** a 刘 **Liú** a ta zaujímají 32 % z korpusu, 5 nejfrekventovanějších příjmení v mé analýze bylo 王 **Wáng**, 刘 **Liú**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng** a 孙 **Sūn**, která zaujímají 35,5 % z korpusu. Výsledky víceméně odpovídají, 5 nejfrekventovanějších příjmení se liší pouze v jednom a procentuální rozdíl je minimální.

1.9.1.7 Srovnání korpusu z roku 1982 pro Liaoning a mého vzorku

Vzhledem k tomu, že výsledky této analýzy ukazují polovinu nejčastěji se vyskytujících příjmení v určité provincii, a tuto polovinu tvoří 8 příjmení, pracuji pro srovnání taktéž s osmi nejfrekventovanějšími příjmeními mého vzorku.

Podle výsledků analýzy z roku 1982 pro provincii Liaoning zaujímá následujících 8 nejfrekventovanějších příjmení 50 % ze všech příjmení: 王 **Wáng**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng**, 刘 **Liú**, 孙 **Sūn**, 陈 **Chén**, 赵 **Zhào**, 杨 **Yáng**. Výsledky s mým korpusem jsou víceméně totožné, těch samých 8 příjmení zaujímá v mém korpusu 45,7 %.

Co se týká specifických příjmení rozšířených v určitých oblastech, konkrétně 初 **Chū**, 娇 **Jiāo** a 逯 **Lù** pro provincii Liaoning, v mém korpusu se příjmení 初 **Chū** vyskytlo 1 krát, 娇 **Jiāo** ani jednou a 逯 **Lù** taktéž ani jednou. Je to dáno pravděpodobně malým počtem dotazníků nebo 32 letým rozdílem mezi analýzami.

1.9.1.8 Srovnání korpusu z roku 2006 a mého vzorku

Neznáme přesná procenta zastoupení příjmení ze studie z roku 2006, ale můžeme srovnat alespoň 10 znaků na předních příčkách mezi příjmeními tohoto výzkumu s mým

vzorkem. 10 nejfrekventovanějších příjmení ve studii z roku 2006 bylo: 李 **Lǐ**, 王 **Wáng**, 长 **Zhǎng**, 刘 **Liú**, 陈 **Chén**, 扬 **Yáng**, 黄 **Huáng**, 赵 **Zhào**, 周 **Zhōu**, 吴 **Wú**. 10 nejfrekventovanějších příjmení v mém vzorku bylo: 王 **Wáng**, 刘 **Liú**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng**, 孙 **Sūn**, 赵 **Zhào**, 陈 **Chén**, 杨 **Yáng**, 于 **Yú**, 周 **Zhōu**. Výsledky mého vzorku se při srovnání s touto analýzou mírně liší. Obě se shodují v sedmi příjmeních. Důvodem je lišící se počet respondentů a dále pravděpodobně fakt, že studie z roku 2006 je celočínská a moje analýza nikoli.

1.9.1.9 Srovnání korpusu z roku 2010 a mého vzorku

V analýze z roku 2010 máme k dispozici také procentuální údaje u 10 nejfrekventovanějších příjmení, proto uvádím srovnání 10 nejčastěji se vyskytujících příjmení z mého vzorku. Liší se ve čtyřech příjmeních z deseti, procentuální hodnoty jsou prakticky identické. 10 nejfrekventovanějších příjmení ve studii z roku 2010 bylo: 陈 **Chén**, 李 **Lǐ**, 黄 **Huáng**, 梁 **Liáng**, 张 **Zhāng**, 林 **Lín**, 吴 **Wú**, 刘 **Liú**, 扬 **Yáng** a 王 **Wáng**. Těchto 10 zaujímá 47,6 % z celkového počtu příjmení v korpusu. 10 nejfrekventovanějších příjmení v mém vzorku bylo: 王 **Wáng**, 刘 **Liú**, 李 **Lǐ**, 张 **Zhāng**, 孙 **Sūn**, 赵 **Zhào**, 陈 **Chén**, 杨 **Yáng**, 于 **Yú** a 周 **Zhōu**. Těchto 10 zaujímá 49 % z celkového počtu příjmení v korpusu.

1.9.2 Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech

V této kapitole uvádím výsledky studií četnosti výskytu znaků v osobních jménech. Jedná se o dva korpusy, z roku 1982 a 2010, které srovnám se svým vzorkem. V mém vzorku jsou pro tuto analýzu zastoupena jak dívčí a chlapecká, tak ženská a mužská osobní jména.

1.9.2.1 Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech v korpusu z roku 1982

Znak	Absolutní frekvence	Relativní frekvence	Kumulativní frekvence
květina 英 yīng	6 883	2,1 %	2,1 %
nádherný 华 huá	6 693	2,0 %	4,1%
nefrit 玉 yù	5 882	1,8 %	5,9 %
překrásný 秀 xiù	5 684	1,7 %	7,6 %
jasný 明 míng	4 679	1,4 %	9,0 %
drahocennost 珍 zhēn	4 166	1,3 %	10,3 %
kultura 文 wén	4 075	1,2 %	11,5 %
voňavý 芳 fāng	3 806	1,2 %	12,7 %
orchidej 兰 lán	3 625	1,1 %	13,8 %
stát 国 guó	3 553	1,1 %	14,9 %
krásný 丽 lì	3 209	1,0 %	15,9 %
skořicovník 桂 guì	3 185	1,0 %	16,9 %
čest 荣 róng	3 048	0,9 %	17,8 %
dobrosrdečný 淑 shū	3 045	0,9 %	18,7 %
ctnost 德 dé	3 026	0,9 %	19,6 %

Tabulka č. 2: 15 nejfrekventovanějších znaků v korpusu 1982 (BIN Maxian, 2013: 143)

Ve výše uvedené tabulce je vždy překlad, znak i pinyin, a dále pak v popisu tabulek pracuji pouze s překladem nebo se znakem a pinyinem. Původně byly údaje zaokrouhleny na tři desetinná místa, vzhledem k velikosti svého vzorku a následnému porovnávání s ním jsem údaje zaokrouhlila pouze na jedno desetinné místo.

Tabulka č. 2 znázorňuje zastoupení nejčastějších znaků v osobních jménech v korpusu z roku 1982. Vůbec nejfrekventovanější výskyt měl znak 英 **yīng**, který zaujímá 2,1 % z korpusu. Na následujících příčkách nejčetnějších znaků se objevily znaky 华 **huá**, 玉 **yù**, 秀 **xiù**, 明 **míng**, 珍 **zhēn**, 文 **wén**, 芳 **fāng**, první desítku uzavírají znaky 兰 **lán** a 国 **guó**, následované znaky 丽 **lì**, 桂 **guì**, 荣 **róng**, 淑 **shū** a 德 **dé**.

Vzhledem k tomu, že výskyt nejčastěji používaných znaků ve jménech se liší podle oblasti, uvádím 4 nejfrekventovanější v provincii Liaoning: nefrit 玉 **yù**, skořicovník 桂 **guì**, květina 英 **yīng** a nádherný 华 **huá**. (BIN Maxian, 2013: 143)

1.9.2.2 Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech v korpusu z roku 2010

Tabulka č. 3 uvedená níže ukazuje, jaké procentuální zastoupení mají nejfrekventovanější znaky v osobních jménech v korpusu z roku 2010. 10 nejčastěji se vyskytujících znaků zaujímá 16,9 % z korpusu. Padesátka nejčastěji se vyskytujících znaků zabírá 43,7 % a nejfrekventovanějších 100 zaujímá 60,2 % z korpusu.

Následujících 100 znaků bylo v korpusu z roku 2010 těch nejfrekventovanějších: krásný 丽 **lì**, vlaštovka 燕 **yàn**, rozbřesk 晓 **xiǎo**, malý 小 **xiǎo**, libý zvuk o sebe narážejících nefritových kamenů 玲 **líng**, nádherný 华 **huá**, kultura 文 **wén**, ladný 婷 **tíng**, čilý 敏 **mǐn**, moře 海 **hǎi**, slivoň 梅 **méi**, červánky 霞 **xiá**, jaro 春 **chūn**, zlato 金 **jīn**, jasný 明 **míng**, fénix 凤 **fèng**, podzim 秋 **qiū**, nefrit 玉 **yù**, veliký 伟 **wěi**, vůle 志 **zhì**, okřehek (rostlina porůstající vodní plochy) 萍 **píng**, červeň 丹 **dān**, nádherný 嘉 **jiā**, krásný 娟 **juān**, květina 英 **yīng**, červený 红 **hóng**, skvostný 艳 **yàn**, čistý 清 **qīng**, chytrý 慧 **huì**, překrásný 秀 **xiù**, mrak 云 **yún**, barevný 彩 **cǎi**, krásný 美 **měi**, myslet 思 **sī**, vládce 君 **jūn**, voňavý 芳 **fāng**, vynikající 杰 **jié**, sníh 雪 **xuě**, tichý 静 **jìng**, orchidej 兰 **lán**, prostor 宇 **yǔ**, kámen prvotřídní kvality 莹 **yíng**, rovný 平 **píng**, drahocennost 珍 **zhēn**, zdravý 健 **jiàn**, čistý 洁 **jié**, dobrosrdečný 淑 **shū**, radostný 欣 **xīn**, dobro 惠 **huì**, stát 国 **guó**, létat 飞 **fēi**, okouzující 媚 **mèi**, korál 珊 **shān**, drak

龙 **lóng**, ledňáček 翠 **cùi**, les 林 **lín**, navždy 永 **yǒng**, záře 辉 **huī**, měsíc 月 **yuè**, čest 荣 **róng**, východ 东 **dōng**, obřad 仪 **yí**, budovat 建 **jiàn**, pochybný 疑 **yí**, brokát 锦 **jǐn**, modrý/zelený 青 **qīng**, jaspis 琼 **qióng**, pěkný 俊 **jùn**, pestrobarevné mraky 雯 **wén**, vůně 芬 **fēn**, převyšovat 超 **chāo**, mladší sestra 妹 **mèi**, mladý 少 **shǎo**, voda 水 **shuǐ**, veselý 怡 **yí**, rodina 家 **jiā**, pohledný 倩 **qiàn**, manželka manželova mladšího bratra 弟 **dì**, sličný 婉 **wǎn**, elegantní 婵 **chán**, ostří 锋 **fēng**, znak užívaný v dívčích a ženských osobních jménech 娜 **nà**, snažit se 强 **qiáng**, skořicovník 桂 **guì**, zima 冬 **dōng**, velký orel 鹏 **péng**, hudební nástroj 琴 **qín**, led 冰 **bīng**, vrba 柳 **liǔ**, perla 珠 **zhū**, smaragdově zelený 碧 **bì**, klid 康 **kāng**, spojovat 连 **lián**, lotos 莲 **lián**, promíjet/dovolit 容 **róng**, poezie 诗 **shī**, jemný 雅 **yǎ**, okouzující 娇 **jiāo**, krystal 晶 **jīng**, pevný 坚 **jiān**.

Nejfrekventovanějších x znaků	Absolutní frekvence	Relativní frekvence
10	6 289	16,9 %
20	9 772	26,2 %
30	12 299	33 %
40	14 400	38,7 %
50	16 277	43,7 %
60	17 883	48 %
70	19 263	51,7 %
80	20 448	54,9 %
90	21 484	57,7 %
100	22 425	60,2 %

Tabulka č. 3: Nejfrekventovanější znaky v korpusu z roku 2010 (BIN Maxian, 2013: 145)

1.9.2.3 Nejfrekventovanější znaky v osobních jménech v mém vzorku z roku 2014

Níže uvedená tabulka č. 4 ukazuje četnost výskytu znaků v osobních jménech v mém vzorku z roku 2014. Znak 玉 **yù** se vyskytl nejčastěji a zaujímá 2,3 % z korpusu osobních jmen, následují znaky 艳 **yàn**, 晓 **xiǎo**, 丽 **lì**, 明 **míng**, 华 **huá**, 秀 **xiù**, 军 **jūn**, 春 **chūn**, 美 **měi**, 梅 **méi**, 兰 **lán**, 文 **wén**, poslední místa pak patří znakům 国 **guó** a 淑 **shū**.

Znak	Absolutní frekvence	Relativní frekvence	Kumulativní frekvence
nefrit 玉 yù	34	2,3 %	2,3 %
skvostný 艳 yàn	24	1,6 %	4,0 %
rozbřesk 晓 xiǎo	24	1,6 %	5,6 %
krásný 丽 lì	23	1,6 %	7,2 %
jasný 明 míng	20	1,4 %	8,5 %
nádherný 华 huá	19	1,3 %	9,8 %
překrásný 秀 xiù	19	1,3 %	11,1 %
armáda 军 jūn	16	1,1 %	12,2 %
jaro 春 chūn	16	1,1 %	13,3 %
krásný 美 měi	16	1,1 %	14,4 %
slivoň 梅 méi	16	1,1 %	15,5 %
orchidej 兰 lán	15	1,0 %	16,5 %
kultura 文 wén	15	1,0 %	17,5 %
stát 国 guó	14	1,0 %	18,5 %
dobrosrdečný 淑 shū	14	1,0 %	19,5 %

Tabulka č. 4: 15 nejfrekventovanějších znaků v mém vzorku

1.9.2.4 Srovnání nejfrekventovanějších znaků v osobních jménech v korpusech 1982, 2010 a v mém vzorku

Nejfrekventovanějších 15 znaků v mém vzorku zabírá 19,5 %. 15 nejfrekventovanějších znaků v korpusu z roku 1982 zabírá 19,6 %. Ačkoli jsem neměla k dispozici zdaleka tak rozsáhlý korpus, jaký byl sestaven roku 1982, výsledky v mém korpusu odpovídají v malém měřítku výsledkům korpusu ve velkém měřítku. 9 znaků z 15 se shoduje v obou tabulkách, jsou to znaky: 玉 **yù**, 丽 **lì**, 华 **huá**, 明 **míng**, 秀 **xiù**, 兰 **lán**, 文 **wén**, 国 **guó** a 淑 **shū**. Ostatní znaky, které se nevyskytly mezi 15 nejfrekventovanějšími, následují hned na dalších pozicích, všechno to byly znaky s velmi četnými výskyty. Při srovnávání je také patrné, že analýza provedená v roce 1982 je 33 let stará, protože nejfrekventovanější znaky v této analýze odpovídají spíše znakům ve jménech starší generace. Mladší generace, jejíž jména jsou zahrnuta v mé analýze, v té době ještě nebyla na světě.

Při komparaci čtyřech nejfrekventovanějších znaků v provincii Liaoning v roce 1982 a mé analýzy jsou výsledky následující: v roce 1982 byly 4 nejfrekventovanější znaky 玉 **yù**, 桂 **guì**, 英 **yīng** a 华 **huá**, v roce 2014 to byly znaky 玉 **yù**, 艳 **yàn**, 晓 **xiǎo** a 丽 **lì**. Rozdílnost je patrně dána odlišným výběrem znaků pro generace a nevyrovnaným zastoupením mužů a žen a v mé analýze.

Při komparaci korpusu 2010 s mým vzorkem jsem mohla srovnávat pouze 10 nejfrekventovanějších znaků, protože pro 15 nejfrekventovanějších znaků nebyl v korpusu 2010 uveden počet procent. 10 nejfrekventovanějších znaků v korpusu 2010 zaujímalo 16,9 % z korpusu. Jednalo se o následující znaky: 丽 **lì**, 燕 **yàn**, 晓 **xiǎo**, 小 **xiǎo**, 玲 **líng**, 华 **huá**, 文 **wén**, 婷 **tíng**, 敏 **mǐn**, 海 **hǎi**. 10 nejfrekventovanějších znaků v mém vzorku zaujímalo 14,4 % a šlo o znaky: 玉 **yù**, 艳 **yàn**, 晓 **xiǎo**, 丽 **lì**, 明 **míng**, 华 **huá**, 秀 **xiù**, 军 **jūn**, 春 **chūn**, 美 **měi**. Korpusy se shodují ve 3 znacích: 丽 **lì**, 晓 **xiǎo** a 华 **huá**. Rozdíl je mimo jiné patrně daný rozdílnými místy provádění analýzy a jinou velikostí vzorku.

1.9.2.6 Rozbor nejfrekventovanějších znaků v osobních jménech

Nejčastěji použité znaky v mém vzorku jsem nejprve přeložila a pak blíže popsala jejich významy a charakteristiky. Protože jsem se od mnoha respondentů dozvěděla, že jejich rodiče při výběru jmen nahlíželi do literatury o výběru jmen, uvádím bližší popisy znaků vyskytující se ve dvou knihách a to *Často užívané znaky ve jménech* a *Příručka pro výběr jmen*. Dalším ze zdrojů výkladu znaků byly pak samotné dotazníky, ve kterých respondenti uváděli i původní význam znaků. Znaky popisují někdy s použitím mužského, někdy ženského rodu, podle toho, jestli převažovaly u žen nebo u mužů.

nefrit, jadeit 玉 yù

Znak 玉 yù je piktogram. (HOU Tijun, 2009: 397) Na nápisech na kostech figuruje znak 玉 yù jako provaz svazující jadeity. Spojoval kusy jadeitu, které byly tři, čtyři až pět, a nakonec se ustálily na třech, kterými je tvořen dnešní znak 玉 yù. Původní význam znaku 玉 yù je kámen, který je krásný. A krásný kámen, to je nefrit.

V dotaznících je nefrit popisován jako tvrdý, průsvitný, blyštivý kámen vytříbené kvality. Vyskytuje se především v ženských jménech. Jeho význam je také jasně čistý, nádherný, či neposkvrněný. Formováním tohoto kamene vznikají umělecké předměty, stejně jako se osobnost může formovat do krásy. Ve staré Číně byl nefrit častým dárkem, protože je vyjádřením úcty. Rodiče vybírající znak nefrit do jména doufali, že se jejich dítě stane pokladem, skvělou bytostí. Podle příruček je 玉 yù vhodným znakem v těch případech, kdy rodiče chtěli vybrat výrazné jméno, symbolizující ušlechtilost, sílu a vytříbený charakter. (HOU Tijun, 2009: 397) Nositel tohoto znaku se má stát stálou osobností s neměnnými zvyky a názory. Osoba, která má ve jméně znak jadeit, není údajně nikterak aktivní v mezilidských vztazích, ale pokud je potřeba, je velmi ochotná a snaživá pomoci. Sice neprahne po majetku, ale aniž by se honila za penězi, samy se sypou. Jiné zdroje uvádějí, že 玉 yù náleží smělému a mazanému jedinci, oplývajícímu slávou i bohatstvím. (ZHANG He, 2004: 209) Takový člověk se rychle zotavuje z nemocí, má pevné zdraví, což odkazuje na tvrdost a sílu nefritu. (HOU Tijun, 2009: 397) Ženy, v jejichž jménech se vyskytl tento znak, bývají ale křehké, nedožívají se vysokého věku, mívají neštěstí v lásce a jsou bezdětné. (ZHANG He, 2004: 209)

nádherný, skvostný 艳 **yàn**

Znak 艳 **yàn** je ideogram tvořený dvěma částmi, dobře vypadající 丰 **fēng** a barva 色 **sè**. (HOU Tijun, 2009: 363) Původní význam znaku 艳 **yàn** je dobře vypadající, hezká a vysoká, neboli žena krásná i urostlá. Rozšířený význam znaku je výborný, překrásný a jasný.

Přirozeně se tedy tento znak vyskytuje v ženských jménech. Jako častý důvod výběru tohoto znaku v dotaznících byla uvedena především velká oblíbenost v 60. letech 20. století. A vzhledem k tomu, že tento znak se vyskytoval hlavně u starší generace žen, kdy ještě nebyl u dcer výběru jmen přikládán takový význam, byl znak 艳 **yàn** jednoduše vyjádřením krásy a přání, aby se dcera stala pohlednou. Rodiče také doufali, že jejich dcera bude nejen výjimečná a okouzující, ale také důstojná. Znak nádherný se v dotaznících objevuje také jako doufání v lepší zítřky, jako pozitivní výhled do budoucna. V čínské literatuře se uvádí, že byl vybírán do jména pro ženu s přáním vlastností u ženy vyžadovaných, což je skromnost, něžnost, laskavost, bázlivost a počestnost. (HOU Tijun, 2009: 363) Znak **yàn** 艳 je, stejně jako podle Číňanů žena má být, pasivního charakteru, nevyjadřuje konflikt ani nic nepředvídatelného. Žena nesoucí tento znak ve jméně je údajně klidná a tichá. I ona ale nemá omezenou trpělivost, pokud situace překročí meze, je výbušná a ztrácí kontrolu. Tato skutečnost a občasná marnotratnost pravděpodobně souvisí s nezdary v lásce. Ale protože se má obecně jednat o osobu inteligentní, šetřivou a šetrnou, (HOU Tijun, 2009: 363) je jí předurčeno strávit stáří v blahobytu. (ZHANG He, 2004: 292)

rozbřesk 晓 **xiǎo**

Znak 晓 **xiǎo** je fonogram tvořený významovou složkou slunce 日 **rì** a fonetickou složkou 尧 **yáo**. (HOU Tijun, 2009: 342) Původní význam znaku 晓 **xiǎo** je pozorovat východ slunce a natahovat se za paprsky, nebo také rozumět, či chápat.

Znak rozbřesk se v mém vzorku vyskytl často jako generační znak. Kromě toho byl vybírán jako symbol úsvitu, časného rána, východu slunce a začátku nového dne. Rodiče doufali, že jejich dítě bude celý život schopné, bystré a čilé. Podle čínské literatury je znak 晓 **xiǎo** mužského charakteru. (HOU Tijun, 2009: 342) Představuje energii, otevřenost, osoba s tímto znakem ve jméně má ráda změny a nové věci, je ráda

chválena, je vřelá a přátelská. Člověk, jemuž je vybrán tento znak do jména, je tvrdohlavý a vůči sobě samému přísný. Což spolu s jeho inteligencí a chytrostí vede k úspěchům v úřednických funkcích a v kariéře vůbec. (ZHANG He, 2004: 281) Díky tomu je vážený a má dobrou reputaci. Rád si také zachová tvář a je pro něj typická sebeúcta. Na přední příčky klade rodinu, přátelství a dobré vztahy s druhými. (HOU Tijun, 2009: 342)

krásný, krása 麗 lì

Nezjednodušená podoba znaku byla tvořena fonetikem 麗 lì. (HOU Tijun, 2009: 172) 麗 lì je fonogram, přičemž 鹿 lì je významová složka a 麗 lì fonetická složka. Původní význam znaku 麗 lì je tvořit pár, být ve dvojici. Tento význam se dá také napsat znakem 俪 lì. Širší význam znaku je lpět jedno na druhém, jedno lne k druhému. 麗 lì ještě znamená skvostný, pohledný, hezký či nádherný.

V mém vzorku se znak krásný vyskytuje v dívčích jménech s přáním, aby dotyčná vyrostla do krásy. Je popisován jako běžný, obyčejný a často užívaný dívčí znak, který se někdy dokonce vyskytuje ve zdvojené podobě 丽丽 lìlì, což mělo pojistit, aby dcera byla opravdu pohledná. V dotaznících je znak popisován také jako symbol něhy a klidu. Má představovat nejen vnější, ale i vnitřní krásu. Je také doufáním v úspěch a zdar ve všech činnostech. HOU Tijun (2009: 172) uvádí, že cokoli dotyčná s tímto jménem dělá, se jí daří. To se ale nedá říci o lásce, protože ačkoli je v lásce vytrvalá a neustále investuje energii do citového života, není to opětováno. (ZHANG He, 2004: 288) Osoba se znakem 麗 lì ve jméně je křehká bytost, mírná, velmi plachá, citlivá a opatrná. Ráda se dívá do zrcadla a krásně obléká, cítí se dobře ve společnosti, má dobré vztahy s druhými a je oblíbená. (HOU Tijun, 2009: 172) Zajímavá je poznámka, kterou uvádí ve své knize *Často užívané znaky ve jménech* HOU Tijun. Osoba, jejíž jméno obsahuje znak 麗 lì, by měla věnovat pozornost nemocem štítné žlázy a chorobám žláz s vnitřní sekrecí.

nádherný, přepychový 华 **huá**

Na nápisech na kostech je 华 **huá** piktogram zobrazující květinu. (HOU Tijun, 2009: 111) Pečetní písmo k tomu přidává radikál tráva a ze znaku se stává ideogram. Původní význam znaku 华 **huá** je tedy květ.

Znak 华 **huá** vyskytující se v mém vzorku 2014 u obou pohlaví i obou generací není nijak obšírně popisován. Vyjadřuje jednoduše Čínu, loajalitu k vlasti a oddanost své otčině. Tento znak byl také vybírán do jmen s přáním rozkvětu a prosperity, s přáním dlouhotrvajícího úspěchu a jako zažehnání nezdaru. Rodiče doufali, že když vyberou znak přepychový do jména potomka, bude se mu v životě dobře dařit, dosáhne na vysoké posty a získá slávu a uznání. Mimo jiné byl znak popsán jako nádherný a brilantní. HOU Tijun (2009: 111) uvádí, že osoba se znakem 华 **huá** ve jméně je vitální, velkorysá a zásadová. Jedná se o inteligentního člověka oplývajícího mnoha nadáními a moudrostí. (ZHANG He, 2004: 268) To souvisí s jeho úspěchy ve studiu. (HOU Tijun, 2009: 111) Ve svých činech může být ale nejistý, váhavý a nerozhodný, často je nervózní a ve stresu. To souvisí s jeho vrtkavou náladou a velkými výkyvy. Může to mít spojitosti i s jeho problémy v lásce, každopádně si tato osoba mnoho prožitých těžkostí ve středních letech života vynahradí radostným stářím. (ZHANG He, 2004: 268)

jasný, zářivý, zářící 明 **míng**

Znak 明 **míng** je ideogram tvořen dvěma částmi 日 **rì** a 月 **yuè**. (HOU Tijun, 2009: 111) 日 **rì** ve významu slunce a 月 **yuè** ve významu měsíce. Slunce a měsíc dohromady jsou nejzářivější, proto se spojením těchto dvou vytvořil znak 明 **míng**, čili zářivý, či zářící. Původní význam znaku 明 **míng** je jasný.

V mém vzorku byla jako prvotní význam znaku 明 **míng** uváděna chytrost, přání bystrosti a inteligence. Stejně jako u znaku krásný 丽 **lì** se opakovaním rodiče snažili pojistit, aby dívka byla opravdu pohledná, i znak 明 **míng** se ve jménech vyskytl ve zdvojeném tvaru 明明 **míngmíng**, což mělo zajistit chytrost dítěte. Kromě chytrosti vyjadřuje znak zářivý 明 **míng** také zítřek, očekávání věcí příštích, a rovněž byl blíže popsán slovem jasný 明亮 **míngliàng**, a slovem 光明 **guāngmíng**, čili svit, jas. Rodiče

vybírali dětem znak do jména s vidinou, že se z nich stanou přímí a čestní lidé. Během popisu tohoto znaku byla užitá slova jako brilantní, moudrý, jasný a zřejmý. Rodiče doufali ve velké ambice svých dětí a v jejich zářivou budoucnost, dlouhotrvající úspěchy a vítězství. Podle čínské literatury je osoba nesoucí ve jméně znak 明 **míng** charakterizována dvěma extrémy. (HOU Tijun, 2009: 111) Stejně jako slunce a měsíc, které jsou obsažené ve znaku, tvoří protipóly, chování této osoby může být popsáno jako plné protikladů a změn. Bezpochyby se jedná o osobu mnoha nadání, chytrou a inteligentní. (ZHANG He, 2004: 231) Na druhé straně mívá výkyvy chování, působí na lidi často záhadně, někdy se chová jasně a otevřeně, někdy tajemně a zdrženlivě a má konflikty se sebou samým. (HOU Tijun, 2009: 111) V životě jedince se znakem 明 **míng** ve jméně údajně čekají problémy v lásce a nelehká střední léta, ale tyto těžkosti budou kompenzovány radostným stářím. (ZHANG He, 2004: 231)

překrásný, kouzelný, nádherný 秀 **xiù**

V pečtním písmu je znak 秀 **xiù** ideogram, který vznikl spojením znaků obilí 禾 **hé** a dvou tahů, která naznačují, že obilí začíná rodit zrna. (HOU Tijun, 2009: 351) Původní význam znaku 秀 **xiù** je obilí jde do květu, obecněji rostliny jdou do květu, rostliny začínají kvést.

秀 **xiù** byl jeden ze znaků, které se v mém vzorku často vyskytovaly jako generační. Kromě toho respondenti uváděli, že znak 秀 **xiù** znamená vynikající, krásný, elegantní, opatrný, překrásný, či jemný. Rodiče věřili, že jejich potomek vyroste ve vznešeného člověka, hodného k ostatním. Co se odkazů v čínské literatuře týká, znak 秀 **xiù** je popisován pestřeji. (HOU Tijun, 2009: 351) Označuje osobu prudké povahy, velkých tužeb a hořkosti. Jedinec nesoucí ve jméně znak 秀 **xiù** má údajně jasně předurčený osud, ve kterém jsou zapsány i starosti v lásce. (ZHANG He, 2004: 221) Jedná se o člověka zmítaného emocemi, který než by bojoval, raději se smíruje s nepravostmi a nepřízní osudu. (HOU Tijun, 2009: 351) Jde tedy spíše o osobu pasivní povahy, což odpovídá ženskému principu 阴 **yīn** a ženskému charakteru znaku.

armáda, vojsko, vojenský 军 **jūn**

Původní význam znaku 军 **jūn** je dvoukolý válečný vůz ve staré Číně. (HOU Tijun, 2009: 150) V době, kdy vojsko zastavilo nebo se utábořilo na noc, rozestavěli vojenské vozy kolem dokola, aby tak rozšířili množství vojáků.

V mém vzorku jde o znak užívaný v mužských jménech, který se ale vyskytl i u žen. Je to znak, který se pojí s armádou, vojskem, vojáky, ale také se jedná o znak spojený s ideologií, protože byl často vybírán do jmen dětí narozených v 60. a 70. letech, aby vyjádřil oddanost vlasti, ochotu bojovat za Čínu a podporu Lidové armádě. Respondenti uváděli, že znak 军 **jūn** je vybírán do jména s přáním síly a odvahy. Rodiče doufali, že jejich dítě bude mít stejnou povahu jako voják, silnou, věrnou a neotřesitelnou. Znak 军 **jūn** vyjadřuje také vytrvalost a chrabrost. Někteří rodiče do jména přímo vložili touhu, aby se jejich potomek stal vojákem, jiní pouze doufali, že bude mít dítě stejné charakterové vlastnosti, jako mají vojáci. V neposlední řadě byla spolu se znakem 军 **jūn** uváděna čestnost, odvaha a statná postava. V čínské literatuře je znak 军 **jūn** popsán razantním způsobem, a to adjektivy jako zásadový, tvrdohlavý, panovačný, toužící po vědění. (HOU Tijun, 2009: 150) Osoba se znakem 军 **jūn** ve jméně na sebe vyvíjí velký tlak, což ji popohání kupředu. Takto průbojný člověk je pak velmi úspěšný. (ZHANG He, 2004: 237) Pokud někým není podporován, vyloučí takovou osobu ze svého okolí. Jelikož je pro něj důležitá prestiž a zachování tváře, nechává si své osobní záležitosti pro sebe a má tajemství, která s nikým nesdílí. (HOU Tijun, 2009: 150)

jaro 春 **chūn**

Znak 春 **chūn** je zároveň fonogram i ideogram. (HOU Tijun, 2009: 38) Na nápisech na kostech tvořil levou horní i dolní část znaku znak tráva 草 **cǎo**, uprostřed byl znak slunce 日 **rì**. Z toho můžeme vyvodit, že spolu se sluncem přichází jaro, zeleň klíčí a země se probouzí.

Znak 春 **chūn** se v mém vzorku vyskytuje jako symbol jara, rozkvětu, nových začátků a probouzení všeho živého. Nejčastějším důvodem jeho výběru bylo ale jednoduše narození potomka právě v tomto ročním období, proto znak 春 **chūn**

znamená také vítající jaro. U volby znaku 春 **chūn** do jména rodiče doufali, že jejich dítě bude jako věčně trvající jaro, veselé, radostné, živé a plné energie. Znak pro jaro je výrazem plnosti života, rodiče věřili, že znak vnese do života dítěti barvy a čilost. HOU Tijun (2009: 38) popisuje osobu nesoucí ve jméně znak 春 **chūn** jako upřímnou, otevřenou, energickou a plnou vitality. Má jít o zásadového a férového jedince, jehož cílem života je služba lidem, a proto neustále pomáhá druhým. Snadno získává obdiv ostatních a je jimi obdivován. Paradoxně k tomu, že se jedná o natolik energický popis znaku, plný rozkvětu, nových začátků, jednoduše jara, osoba jmenující se 春 **chūn** je v životě konfrontována s mnoha problémy, utrpí ne jeden nezdár a musí vynaložit velké úsilí, než dosáhne úspěchu. Zažívá málo radosti a hodně starostí a střední léta života protrpí. (ZHANG He, 2004: 239) To může být spojeno symbolicky s růstem rostlin na jaře, s nutností boje organismu za život.

krásný, krása 美 **měi**

Znak 美 **měi** je ideogram. (HOU Tijun, 2009: 197) Podoba znaku 美 **měi** na nápisích na kostech je následující, jeho horní část vypadá jako ornamenty na hlavě, dolní část jako člověk. Význam je takový, že člověk s ornamenty na hlavě je krásný. Původní význam znaku 美 **měi** je tedy krásný, hezký.

美 **měi** je dalším ze znaků vyskytujících se často na pozici generačního znaku. Primárně se jedná o znak užívaný v ženských jménech, ale v kombinaci např. se znakem pro studium byl užit i v mužských jménech, jako např. ve jméně 美学 **Měixué**. V dotaznících je znak 美 **měi** popisován jako hezký, krásný, překrásný a nádherný. Primárně byl znak používán do jména proto, aby dívce zajistil okouzující, elegantní a atraktivní vzhled. A pokud se dívka narodila ošklivá, rodiče doufali, že jí tímto znakem zamíchají karty osudu a vyroste do krásy. Kromě toho se znak s významem krásný váže k přání krásného života, je výrazem pozitivních očekávání do budoucna. Respondenti popisovali znak také jako vyjádření celkové krásy osoby, jak zevnějšku, tak krásy lidské duše. Protože znak krása převažuje v ženských jménech, i HOU Tijun (2009: 197) popisuje osobu nesoucí ho ve jméně jako mírnou, něžnou, soucitnou, sebeobětující povahy. Jedná se o křehkou, ale schopnou bytost mnoha nadání. (ZHANG He, 2004: 238) Žena se znakem 美 **měi** ve jméně je žena podle tradičních čínských

měříték, je pro ni velmi důležitá rodina, je pasivní a sama se nevzepře ani nezaútočí. Je na sebe přísná, je pracovitá a má na sebe velké požadavky. Je to přátelská bytost harmonicky vycházející s ostatními. (HOU Tijun, 2009: 197)

divoká slíva, čínská meruňka, slivoň 梅 **méi**

Znak 梅 **méi** je fonogram, přičemž dřevo 木 **mù** tvoří významovou složku a znak každý 每 **měi** je jeho fonetická složka. (HOU Tijun, 2009: 196) Slíva je listnatý opadavý strom mající kyselé jedlé plody.

Stejně jako borovice, i divoká slíva je považována za symbol odolnosti a síly. Je to znak používaný v ženských jménech a v dotaznících byl popisován jako krásný a vznešený. Vyjadřuje ušlechtilý charakter, stejně jako květy slivoně kvetou pyšně a hrdě navzdory sněhu a zimě. Vyjadřuje čistotu, nezkaženost a neposkrvněnost. Tento znak se vybírá do jména dívky za účelem, aby se podobala zimní slivoni, aby byla stejně jako ona voňavá, houževnatá, nebála se obtíží a statečně a neochvějně jim čelila. Čínská literatura jen potvrdila charakter znaku popsany v dotaznících. V knize *Často užívané znaky ve jménech* je žena se znakem 梅 **méi** ve jméně popsána jako chytrá, čestná, dobrosrdečná, soucitná, navenek působící jemně, ale ve skutečnosti silná a tvrdá. (HOU Tijun, 2009: 196) Klade velký důraz na rodinu, o kterou pečuje s láskou a oddaností. Má jít o velmi profesionální osobu, nepřipustí, aby její osobní problémy ovlivnily práci a vnější záležitosti. Podle knihy *Příručka pro výběr jmen* má taková osoba jasně předurčený osud. (ZHANG He, 2004: 250) Její spokojenost jde ruku v ruce s úspěchy, pokud je šťastná, je úspěšná, pokud nešťastná, dovede způsobit nejednu pohromu. U znaku pro slivoň jsou uváděny emoční problémy, pocity osamělosti, deprimovanost a smutek. (HOU Tijun, 2009: 196) Shrnuto dvěma slovy, znak 梅 **méi** symbolizuje sílu a krásu.

orchidej 兰 **lán**

Znak 兰 **lán** se v tradičních znacích píše 蘭 **lán** a je to fonogram. (HOU Tijun, 2009: 169) Radikál tráva 艹 **cǎo** je významová složka a 蘭 **lán** je fonetická složka.

Původní význam znaku 兰 **lán** je voňavá tráva. V minulosti se znak 兰 **lán** používal pro orchidej 兰草 **láncǎo**, někdy také označoval magnólii 木兰 **mùlán**.

Se znakem 兰 **lán** rodiče vložili do jména přání, aby dívka byla jako orchidej, ušlechtilá, voňavá, rostla a vzkvétala do krásy a v životě byla šťastná. Orchidej je v Číně spojována se štěstím a radostí. V generaci narozené v 60. a 70. letech byl znak 兰 **lán**, a všeobecně hodně znaků pro květiny, velmi oblíbený. Je to další typicky ženský znak, jemné, laskavé a vlídné povahy, který v sobě zahrnuje dívčí něhu a krásu. Znak 兰 **lán** je také blíže popisován pomocí rčení 成语 **chéngyǔ** (Vochala, 2007: 52) 蕙质兰心 **huìzhìlánxīn**, což je výrok o krásné a inteligentní ženě. Čínská literatura jeho nositelku charakterizuje následovně, jako citlivou, dobrosrdečnou a společenskou bytost. (HOU Tijun, 2009: 169) Co se jejich mezilidských vztahů týká, jsou bohaté, ale povrchní. ZHANG He (2004: 292) popisuje ženu se znakem 兰 **lán** ve jméně jako náchylnou na nemoci, která by si měla dávat pozor na problémy v lásce. Nositelka tohoto znaku je schopná, šetrná, co se financí týká, a také pečující matka. (HOU Tijun, 2009: 169) Nemá sice žádné speciální přednosti, ale je ženou a matkou na svém místě.

kultura, kultivovaný, civilní 文 **wén**

Znak 文 **wén** je piktogram. (HOU Tijun, 2009: 326) Na nápisech na kostech a nápisech na bronzích je znak 文 **wén** zobrazován jako člověk, který má na hrudi nakresleny ozdobné vzory. Původní význam znaku je tetování.

Znak 文 **wén** taktéž patřil v mém vzorku k hojně užívaným generačním znakům. U generace narozené v 60. a 70. letech, které se nedostávalo vzdělání, znak 文 **wén** vyjadřoval přání studia a nabytí vědomostí. Rodiče doufali, že když vyberou znak 文 **wén** do jména, z jejich dítěte vyroste kultivovaný a distingovaný člověk. Znak 文 **wén**, jak už překlad napovídá, vyjadřuje kulturu a písemnosti. Vzdělaný člověk podle Číňanů snadněji překonává překážky a životní těžkosti, což je také jeden z důvodů výběru znaku. Znak také odkazuje na rčení 文武双全 **wénwǔshuāngquán**, které se dá přeložit jako mít úspěchy ve studiu a ve vojenské kariéře zároveň. HOU Tijun (2009: 326) uvádí u tohoto znaku následující adjektiva: talentovaný, odvážný, zdatný v improvizaci, přemýšlivý, sebevědomý, tvrdohlavý, inovativní a kreativní. Takto schopný člověk je elegantní a vážený a ve středních letech dosahuje životních

úspěchů. (ZHANG He, 2004: 205) Může dosáhnout výjimečných výsledků, ale je třeba, aby vynaložil velké úsilí. Zajímavé jsou vždy poznámky týkající se zdraví, podle knihy *Často užívané znaky ve jménech* by si měl dát jedinec se znakem 文 **wén** pozor na kardiovaskulární choroby a problémy s tlakem. (HOU Tijun, 2009: 326) U ženy je znak 文 **wén** znakem vyjadřujícím druhý sňatek, znovu se vdát. (ZHANG He, 2004: 205)

stát, země, státní 国 **guó**

V tradičních znacích se 国 **guó** píše 國 **guó**, 國 **guó** vychází z 或 **huò**. (HOU Tijun, 2009: 96) Znak znázorňuje území 口 **kǒu**, ohrazené zdí 一 **yī** a bráněné zbraněmi 戈 **gē**. Znak 或 **huò** byl následně ohrazen ohradou 口 **kǒu**, která představuje hranici.

V mém vzorku je znak 国 **guó** typickým yangovým, mužským znakem a zároveň častým generačním znakem. Odkazuje na slovo země, stát 国家 **guójiā**, a je to vlastenecký znak, často se v mém vzorku pojil s ČLR, armádou, oslavou ČLR atd. Rodiče, kteří vybrali synovi do jména znak 国 **guó** doufali, že se stane užitečným pro svou zemi. Je to také znak konotující něco rozlehlého, rozsáhlého, dalekosáhlého, slibující velké věci. Některé popisy znaku mohou být vyvozeny už z jeho grafické podoby. HOU Tijun (2009: 96) popisuje osobu se znakem 国 **guó** ve jméně jako uzavřenou, konzervativní, tvrdohlavou, se silně rozvinutou sebeobranou a ochranou sebe sama. Což je pravděpodobně spojeno s vnější částí znaku, která představuje ohraničení na všech čtyřech stranách 口 **kǒu**. Jedná se o talentovanou, chytrou a inteligentní osobu, které se daří na akademické půdě a sklízí mnohé úspěchy. (ZHANG He, 2004: 254) Taková jedinec je velmi opatrný a obezřetný. V konverzaci používá často jen náznaky a narážky a má problémy vyjadřovat se otevřeně. (HOU Tijun, 2009: 96) Ve své podstatě je nedůvěřivý vůči ostatním a je velmi obtížné prolomit jeho ochrannou bariéru. Nedá se mu upřít také silná vůle a horlivost.

dobrosrdečný 淑 **shū**

Znak 淑 **shū** je fonogram, radikál voda 氵 **shuǐ** je významová složka a 叔 **shū** je fonetická složka. (HOU Tijun, 2009: 291) Původní význam znaku 淑 **shū** je průzračná a hluboká voda. Dnešní význam je dobrosrdečný a krásný.

淑 **shū** je znak yinový, ženský, oblíbený ve jménech v generaci narozené v šedesátých letech. Kromě toho, že 淑 **shū** je nejčastěji se vyskytující ženský generační znak ze všech, respondenti ho popisovali jako charakteristický znak pro čínskou dívku. Tento znak vyjadřuje eleganci, mravnost a ctnost, a je vybíraný pro počestnou ženu, pro dámu. V knize *Příručka pro výběr jmen* je žena nesoucí znak 淑 **shū** ve jméně charakterizována jako něžná a inteligentní, křehké podstaty, která prožije šťastně střední léta svého života, ale stáří ji přinese starosti. (ZHANG He, 2004: 255) Jelikož se jedná o ženský znak, jsou s ním spojovány různé ženské ctnosti. Taková žena se váží sebe sama, je klidná, zdvořilá a skromná, aktivní a pracovitá. (HOU Tijun, 2009: 291) Také se dobře adaptuje na prostředí a má ráda změny.

1.9.3 Nejfrekventovanější znaky v dívčích osobních jménech

Mladší ze dvou zkoumaných generací v mém vzorku jsou převážně jedináčci 独生子女 **dúshēngzǐnǚ**, generace narozená za politiky jednoho dítěte. Vzhledem k tomu je charakter jejich jmen odlišný od jejich rodičů. Např. u dívek je to menší důraz na rozlišování znaků charakteristických pro určité pohlaví, a to tak, že v dívčích i chlapeckých jménech se dnes často používají stejné znaky a nejde rozpoznat, o koho se jedná. Mezi dívčími se vyskytují různá jména, ale celkově stále nejvíce převládající jsou jména yinového, ženského charakteru.

1.9.3.1 Korpus z roku 2010

Do tohoto korpusu byla zahrnuta pouze dívčí osobní jména generace narozené v 80. a na počátku 90. let. Následující tabulka č. 5 uvádí procentuální zastoupení těch nejčtenějších.

Nejfrekventovanějších x znaků	Absolutní frekvence	Relativní frekvence
10	5 693	21,9 %
20	8 606	33,1 %
30	10 774	41,4 %
40	12 699	48,8 %
50	14 259	54,8 %
60	15 457	59,4 %
70	16 451	63,2 %
80	17 348	66,7 %
90	18 132	69,7 %
100	18 782	72,2 %

Tabulka č. 5: Nejfrekventovanější znaky v dívčích jménech v korpusu z roku 2010 (BIN Maxian, 2013: 147)

Deset znaků, které se v dívčích jménech vyskytly na prvních příčkách v četnosti, zaujímá 21,9 % z korpusu. Polovinu korpusu tvoří nejfrekventovanějších 40, které zaujímají přesně 48,8 %. 100 znaků, které byly v dívčích jménech na prvních příčkách v četnosti, zaujímá 72,2 % z celkového počtu znaků dívčích jmen. Bylo to následujících 100: krásný 丽 **lì**, vlaštovka 燕 **yàn**, malý 小 **xiǎo**, rozbřesk 晓 **xiǎo**, libý zvuk o sebe narážejících nefritových kamenů 玲 **líng**, ladný 婷 **tíng**, čilý 敏 **mǐn**, slivoň 梅 **méi**, červánky 霞 **xiá**, nádherný 华 **huá**, fénix 凤 **fèng**, moře 海 **hǎi**, jaro 春 **chūn**, kultura 文 **wén**, podzim 秋 **qiū**, okřehek 萍 **píng**, nefrit 玉 **yù**, červeň 丹 **dān**, krásný 娟 **juān**, zlato 金 **jīn**, červený 红 **hóng**, skvostný 艳 **yàn**, chytrý 慧 **huì**, květina 英 **yīng**, překrásný 秀 **xiù**, barevný 彩 **cǎi**, krásný 美 **měi**, čistý 清 **qīng**, sníh 雪 **xuě**, voňavý 芳 **fāng**, mrak 云 **yún**, orchidej 兰 **lán**, kámen prvotřídní kvality 莹 **yíng**, tichý 静 **jìng**, nádherný 嘉 **jiā**, myslet 思 **sī**, drahocennost 珍 **zhēn**, vládce 君 **jūn**, čistý 洁 **jié**, dobrosrdečný 淑 **shū**, radostný 欣 **xīn**, okouzlující 媚 **mèi**, jasný 明 **míng**, korál 珊 **shān**, ledňáček 翠 **cuì**, dobro 惠 **huì**, měsíc 月 **yuè**, obřad 仪 **yí**, rovný 平 **píng**, pestrobarevné mraky 雯 **wén**, jaspis 琼 **qióng**, vůně 芬 **fēn**, mladší sestra 妹 **mèi**, pochybný 疑 **yí**, modrý/zelený 青 **qīng**, pohledný 倩 **qiàn**, manželka manželova mladšího bratra 娣 **dì**, veselý 怡 **yí**, sličný 婉 **wǎn**, prostor 宇 **yǔ**, elegantní 婵 **chán**, znak užívaný v dívčích a ženských osobních jménech 娜 **nà**, mladý 少 **shǎo**, hudební nástroj 琴 **qín**, led 冰 **bīng**, smaragdově zelený 碧 **bì**, zima 冬 **dōng**, spojovat 连 **lián**, lotos 莲 **lián**, perla 珠 **zhū**, okouzlující 娇 **jiāo**, vrba 柳 **liǔ**, krystal 晶 **jīng**, promíjet/dovolit 容 **róng**, voda 水 **shuǐ**, nosit/s úctou se sklánět 佩 **pèi**, veliký 伟 **wěi**, poezie 诗 **shī**, květ 花 **huā**, jemný 雅 **yǎ**, skvělý 妙 **miào**, skvost 瑜 **yú**, létat 飞 **fēi**, nádherný nefrit 琳 **lín**, něžný 娴 **xián**, skořicovník 桂 **guì**, houf 群 **qún**, jasmín 莉 **lì**, jadeit 琪 **qí**, vůle 志 **zhì**, rozvinout se 舒 **shū**, zdravý 健 **jiàn**, čistý 楚 **chǔ**, brokát 锦 **jǐn**, meruňka 杏 **xìng**, duha 虹 **hóng**, matrace 茵 **yīn**, stříbro 银 **yín**, sen 梦 **mèng**, milovat 爱 **ài**.

1.9.3.2 Můj vzorek z roku 2014

V mém vzorku se celkem vyskytlo 239 dívčích jmen, osobní jména dívek se skládala celkem z 379 znaků, které byly co do kvality tvořeny 193 různými znaky.

Nejfrekventovanějších 10 znaků v dívčích jménech v mém vzorku zaujímá 18,5 %. 20 znaků s nejčastějším výskytem v dívčích jménech v mém vzorku zabírá 31,1 %. Jedná se o následujících dvacet znaků: nefrit 玉 **yù**, rozbřesk 晓 **xiǎo**, krásný 丽 **lì**, sen 梦 **mèng**, pohledný 倩 **qiàn**, ryzí nefrit 璐 **lù**, překrásný 佳 **jiā**, ladný 婷 **tíng**, malý 小 **xiǎo**, krásný 美 **měi**, radostně 欢 **huān**, chytrý 颖 **yǐng**, led 冰 **bīng**, libý zvuk o sebe narážejících nefritových kamenů 玲 **líng**, krystal 晶 **jīng**, sníh 雪 **xuě**, déšť 雨 **yǔ**, krasavice 媛 **yuàn**, okouzlující 娇 **jiāo**, sladký 甜 **tián**.

1.9.3.3 Srovnání korpusu z roku 2010 a mého vzorku

Protože do korpusu z roku 2010 byla zahrnuta pouze jména generace narozené v 80. a na počátku 90. let, srovnala jsem tento korpus s generací dívek ve svém korpusu, který zhruba odpovídá, protože dotazované v mém korpusu se narodily mezi lety 1989-1996. 10 nejfrekventovanějších znaků v korpusu 2010 zaujímá 21,9 % z korpusu, v mém vzorku z roku 2014 je to 18,5 %. 20 nejfrekventovanějších znaků v korpusu 2010 zaujímá 33,1 % z korpusu, v mém vzorku je to 31,1 %. Mezi dvaceti nejfrekventovanějšími znaky v obou analýzách je totožných následujících 6 znaků: 玉 **yù**, 晓 **xiǎo**, 丽 **lì**, 婷 **tíng**, 小 **xiǎo** a 玲 **líng**. Je zajímavé, že některé znaky, které se objevily ve jménech v korpusu 2010 na předních 20 příčkách výskytu, se v mém vzorku nevyskytly ani jednou. Jsou to následující znaky: 敏 **mǐn**, 梅 **méi**, 霞 **xiá**, 华 **huá** a 金 **jīn**. Byly to většinou ty, které se s oblibou používaly v ženských nikoli dívčích jménech.

1.9.4 Ženská versus dívčí osobní jména v mém vzorku

Pro srovnání znaků v ženských a dívčích osobních jménech použiji výsledky analýzy svého vzorku. V této části se také vrátím k hypotéze zmíněné na začátku práce, která uvádí, že jména mladší generace vykazují větší pestrost než jména starší generace, což bylo zmíněno v článku *Kultura ve jménech a příjmeních Číňanů 中国人姓名里的文化 Zhōngguó rén xìngmíng lǐ de wénhuà* (DAN Yi, 2005: 1). Následující tabulky pak ukazují, jaké znaky se v ženských a dívčích osobních jménech v mém vzorku vyskytly nejčastěji.

1.9.4.1 Ženská osobní jména

Nasbírala jsem celkem 275 ženských jmen. Osobní jména se skládala ze 483 znaků, které byly co do kvality tvořeny 154 různými znaky. Následuje tabulka č. 6, která ukazuje 10 nejčastěji se vyskytujících znaků v ženských osobních jménech.

Znak	Absolutní frekvence	Relativní frekvence	Kumulativní frekvence
skvostný 艳 yàn	23	4,8 %	4,8 %
překrásný 秀 xiù	17	3,5 %	8,3 %
krásný 丽 lì	15	3,1 %	11,4 %
nádherný 华 huá	14	2,9 %	14,3 %
orchidej 兰 lán	14	2,9 %	17,2 %
dobrosrdečný 淑 shū	13	2,7 %	19,9 %
slivoň 梅 méi	13	2,7 %	22,6 %
rozbřesk 晓 xiǎo	12	2,5 %	25,1 %
květina 英 yīng	11	2,3 %	27,3 %
drahocennost 珍 zhēn	11	2,3 %	29,6 %

Tabulka č. 6: 10 nejfrekventovanějších znaků ženských osobních jmen

Deset nejfrekventovanějších zaujímá 29,6 % ze znaků osobních jmen žen. Nejčastěji se opakoval znak 艳 **yàn** zaujímající 4,8 % z celkového počtu znaků ženských jmen. Následovaly znaky 秀 **xiù**, 丽 **lì**, 华 **huá**, 兰 **lán**, 淑 **shū**, 梅 **méi**, 晓 **xiǎo**, 英 **yīng** a 珍 **zhēn**.

1.9.4.2 Dívčí osobní jména

Nasbírala jsem celkem 239 dívčích jmen, osobní jména se skládají celkem z 379 znaků. Různých znaků se vyskytlo 193. Těchto 10 nejčastěji se vyskytujících znaků v dívčích osobních jménech zaujímá 18,5 %. V následující tabulce č. 7 je uvedeno 10 nejčastěji se vyskytujících znaků v dívčích osobních jménech.

Znak	Absolutní frekvence	Relativní frekvence	Kumulativní frekvence
nefrit 玉 yù	9	2,4 %	2,4 %
rozbřesk 晓 xiǎo	8	2,1 %	4,5 %
krásný 丽 lì	8	2,1 %	6,6 %
sen 梦 mèng	7	1,8 %	8,4 %
pohledný 倩 qiàn	7	1,8 %	10,3 %
ryzí nefrit 璐 lù	7	1,8 %	12,1 %
Překrásný 佳 jiā	7	1,8 %	14,0 %
ladný 婷 tíng	6	1,6 %	15,6 %
malý 小 xiǎo	6	1,6 %	17,2 %
krásný 美 měi	5	1,3 %	18,5 %

Tabulka č. 7: 10 nejfrekventovanějších znaků dívčích osobních jmen

Nejčastěji se vyskytl znak 玉 **yù**, který zaujímá 2,4 % z celkového počtu znaků dívčích osobních jmen. Na dalších příčkách to byly znaky 晓 **xiǎo**, 丽 **lì**, 梦 **mèng**,

倩 **qiàn**, 璐 **lù**, 佳 **jiā**, 婷 **tíng** a 小 **xiǎo**, nejfrekventovanější desítku uzavírá znak 美 **měi**.

1.9.4.3 Srovnání ženských a dívčích osobních jmen

Při tomto srovnání nesmíme zapomenout přihlédnout k faktu, že počet analyzovaných znaků v ženských a dívčích jménech se liší, 483 analyzovaných znaků ženských osobních jmen a 379 analyzovaných znaků dívčích osobních jmen. Každopádně z analýzy lze vyvodit, že ženy starší generace ve srovnání s dívkami mají méně pestrá jména, čímž byla hypotéza potvrzena. U žen starší generace se znaky častěji opakovaly, u dívek bylo více různých znaků.

Stojí za povšimnutí, že nejčastěji se vyskytující znak u žen starší generace 艳 **yàn**, který se opakoval 23 krát, se u dívek vyskytl jen 1 krát. Totéž platí pro druhý nejčastěji se vyskytující znak u žen starší generace 秀 **xiù**, u žen se vyskytl 17 krát, u dívek jen 1 krát. Znak 丽 **lì** zaujímá třetí pozici mezi nejčastěji se vyskytujícími znaky jak u žen, tak u dívek, ačkoli u žen byl jeho výskyt častější. Čtvrtý nejčastěji se vyskytující znak u žen 华 **huá** s absolutním výskytem 14, se u dívek opět objevil jen jednou. Stejný výsledek je u znaku 兰 **lán**, u žen je to pátý nejčastěji se vyskytující znak, u dívek se vyskytl jen jednou. Šestý nejčastěji se vyskytující znak u žen 淑 **shū** se u dívek neobjevil vůbec. Znak 梅 **méi** se u žen vyskytl 13 krát a u dívek jen 3 krát. U znaku 晓 **xiǎo** jsou výsledky u žen i dívek podobné. Na deváté pozici nejčastěji se vyskytujících znaků u žen je znak 英 **yīng**, který se u dívek opět objevil jen jednou. Desátý nejčastěji se vyskytující znak u žen 珍 **zhēn**, v dívčích jménech nebyl použit ani jednou.

U dívčích jmen se nejčastěji vyskytl znak 玉 **yù** a to 9 krát, který se u žen vyskytl 10 krát. Tady je výsledek srovnatelný. U dívek se v první desítce objevily znaky 梦 **mèng**, 倩 **qiàn**, 璐 **lù** a 佳 **jiā**, které se u žen vůbec nevyskytly. Znak 婷 **tíng**, který se u dívek vyskytl 6 krát, se u žen objevil jen 1 krát. Znak 小 **xiǎo** se vyskytoval poměrně často u žen i dívek. Znak 美 **měi** se u dívek vyskytl 5 krát, u žen 10 krát.

1.9.5 Nejfrekventovanější radikály v osobních jménech žen a dívek v mém vzorku

Zajímavým aspektem srovnání osobních jmen dvou generací jsou také radikály. Použila jsem seznam radikálů podle *Učebnice čínských znaků*. V následujících tabulkách jsem srovnala nejčastěji se vyskytující radikály v ženských a dívčích jménech.

1.9.5.1 Radikály v ženských osobních jménech

Tabulka č. 8 ukazuje 10 nejfrekventovanějších radikálů, které se vyskytly u ženských osobních jmen. V ženských jménech se opakovalo 63 různých radikálů. 10 nejčastěji se vyskytujících radikálů zaujímá 59,8 % ze všech radikálů vyskytujících se u ženských osobních jmen. Těchto 10 nejfrekventovanějších radikálů je: tráva, král, strom, slunce, voda, nůž, žena, klas, jeden a osm.

Radikál	Absolutní frekvence	Relativní frekvence	Kumulativní frekvence
tráva 艹 cǎo	54	11,2 %	11,2 %
král 王 wáng	42	8,7 %	19,9 %
strom 木 mù	36	7,5 %	27,3 %
slunce 日 rì	32	6,6 %	34,0 %
voda 氵 shuǐ	31	6,4 %	40,4 %
nůž 刀 dāo	23	4,8 %	45,1 %
žena 女 nǚ	19	3,9 %	49,1 %
klas 禾 hé	19	3,9 %	53,0 %
jeden 一 yī	17	3,5 %	56,5 %
osm 八 bā	16	3,3 %	59,8 %

Tabulka č. 8: 10 nejfrekventovanějších radikálů ženských osobních jmen

1.9.5.2 Radikály v dívčích osobních jménech

U dívčích osobních jmen se opakovalo 69 radikálů. Tabulka č. 9 znázorňuje 10 nejčastěji se vyskytujících radikálů. Těchto 10 zaujímá 56,7 % ze všech radikálů v dívčích osobních jménech: král, žena, slunce, strom, tráva, člověk, voda, déšť, srdce, jeden.

Radikál	Absolutní frekvence	Relativní frekvence	Kumulativní frekvence
král 王 wáng	43	11,3 %	11,3 %
žena 女 nǚ	30	7,9 %	19,3 %
slunce 日 rì	27	7,1 %	26,4 %
strom 木 mù	25	6,6 %	33,0 %
tráva 艹 cǎo	25	6,6 %	39,6 %
člověk 人 rén	21	5,5 %	45,1 %
voda 氵 shuǐ	12	3,2 %	48,3 %
déšť 雨 yǔ	12	3,2 %	51,5 %
srdce 心 xīn	10	2,6 %	54,1 %
jeden 一 yī	10	2,6 %	56,7 %

Tabulka č. 9: 10 nejfrekventovanějších radikálů dívčích osobních jmen

1.9.5.3 Vyhodnocení nejfrekventovanějších radikálů v osobních jménech žen a dívek

Při tomto srovnání je třeba opět zohlednit různý počet analyzovaných znaků v ženských a dívčích jménech, 483 analyzovaných znaků ženských osobních jmen a 379 analyzovaných znaků dívčích osobních jmen. Stejně jako je u dívčích jmen bohatší výskyt různých znaků, je u dívčích jmen i pestřejší výskyt radikálů. Ale celkově můžeme zhodnotit, že radikály se mezi dvěma generacemi nijak markantně neliší.

Následujících 7 radikálů se vyskytlo mezi 10 nejméně frekventovanými radikály jak u žen, tak i u dívek: tráva, král, dřevo, slunce, voda, žena a jedna. U žen se v desítku nejméně frekventovaných radikálů vyskytly ještě radikály nůž, klas a osm. Radikál nůž, který se v ženských osobních jménech vyskytl 23 krát se u dívčích osobních jmen objevil jen jednou. Radikál klas, který se v ženských osobních jménech vyskytl 19 krát se u dívčích osobních jmen objevil jen třikrát. Radikál osm, který se v ženských osobních jménech vyskytl 16 krát byl u dívčích osobních jmen použit opět jen jednou. U dívek se v desítku nejméně frekventovaných radikálů vyskytly dále radikály: člověk, déšť a srdce. Radikál člověk, který se u dívčích osobních jmen vyskytl 21 krát se v ženských osobních jménech objevil 9 krát. Radikál déšť, který se u dívčích osobních jmen vyskytl 12 krát se v ženských osobních jménech objevil 10 krát. Radikál srdce, který se u dívčích osobních jmen vyskytl 10 krát se v ženských osobních jménech objevil 9 krát.

1.9.6 Délka jmen v mém vzorku

V této kapitole je uvedeno celkem pět tabulek. První čtyři z nich ukazují, jak dlouhá jména se vyskytla v mém vzorku u dívek, chlapců, žen a mužů zvlášť. Pátá tabulka uvádí délku všech jmen v mém vzorku dohromady. Naprostá většina jmen je složena ze dvou nebo tří znaků, u dívčích a chlapeckých jmen se navíc vyskytlo u každého z pohlaví jedno jméno složené ze čtyř znaků, což je trendem zhruba posledních dvaceti let a počet takových jmen narůstá.

1.9.6.1 Dívčí jména

V mém vzorku se celkem vyskytlo 239 dívčích jmen. Tabulka č. 10 ukazuje, že 99 jmen je složených z jednoho znaku pro příjmení a jednoho znaku pro jméno, 139 jmen složených z příjmení a dvou znaků osobního jména, a jedno jméno složené ze dvou znaků pro jméno a dvou znaků pro příjmení (příjmení od obou rodičů).

Počet znaků	Produktivita
2 znaky	99
3 znaky	139
4 znaky	1

Tabulka č. 10: délka jmen dívky

1.9.6.2 Chlapecká jména

V mém vzorku se celkem vyskytlo 60 chlapeckých jmen. Tabulka č. 11 znázorňuje, že 21 jmen je složených z jednoho znaku pro příjmení a jednoho znaku pro jméno, 38 jmen složených z jednoho znaku pro příjmení a dvou znaků pro jméno a jedno jméno složené ze dvou znaků pro jméno a dvou znaků pro příjmení (příjmení od obou rodičů).

Počet znaků	Produktivita
2 znaky	21
3 znaky	38
4 znaky	1

Tabulka č. 11: délka jmen chlapci

1.9.6.3 Ženská jména

V mém vzorku se celkem vyskytlo 275 ženských jmen. V tabulce č. 12 je znázorněno, že 67 jmen je složených z jednoho znaku pro příjmení a jednoho znaku pro jméno a 208 jmen složených z jednoho znaku pro příjmení a dvou znaků pro jméno.

Počet znaků	Produktivita
2 znaky	67
3 znaky	208

Tabulka č. 12: délka jmen ženy

1.9.6.4 Mužská jména

V mém vzorku se celkem vyskytlo 276 mužských jmen. Tabulka č. 13 ukazuje, že 48 jmen je tvořených jedním znakem pro příjmení a jedním znakem pro jméno a 228 jmen složených z jednoho znaku pro příjmení a dvou znaků pro jméno.

Počet znaků	Produktivita
2 znaky	48
3 znaky	228

Tabulka č. 13: délka jmen muži

1.9.6.5 Délka jmen celkově

Počet znaků	Absolutní frekvence	Relativní frekvence
2 znaky	235	27,6 %
3 znaky	613	72,1 %
4 znaky	2	0,2 %

Tabulka č. 14: délka všech jmen v mém vzorku

Počet jmen, která mohla být zahrnuta do této tabulky, je 850. Tabulka č. 14 ukazuje, že v mém korpusu naprosto převládají jména složená ze tří znaků, vyskytlo se jich 613 a zaujímají 72,1 %. Jmen složených ze dvou znaků je v dnešní době menšina, v mém vzorku jich bylo 235 a zaujímají 27,6 %. Jmen složených ze čtyř znaků je sice v mém vzorku naprosto mizivé množství, ale přibývá jich a pravděpodobně budou ve výzkumech v dalších letech zaujímat větší a větší procento.

1.9.7 Tóny ve jménech v mém vzorku

Protože u výběru čínských jmen by se měl vzít v úvahu i aspekt tónů jednotlivých slabik a jejich sled ve jméně, uvádím v následující tabulce č. 15, nakolik byl tento aspekt zohledněn u jmen v mém vzorku.

Jelikož u dívčích, chlapeckých, ženských i mužských jmen byly výsledky srovnatelné, jsou shrnuty v jedné tabulce. Ne všechna jména v mém vzorku mohla být zahrnuta do tabulky, protože některá obsahovala jen příjmení, některá zase jen jméno a nekompletní jména nemohla být zohledněna, proto je v tabulce celkem 847 jmen. V tabulce jsou dohromady jména složená ze dvou, tří i čtyř znaků. U jmen složených pouze z jednoho znaku pro jméno a jednoho znaku pro příjmení je jasné, že buď bude každý tón jiný, nebo budou oba stejné. U jmen složených z více znaků je situace pestřejší. Vyskytla se jména, ve kterých byly všechny tóny stejné, pak jména, u kterých se všechny tóny různily, dále jména, ve kterých se tón příjmení shodoval s jedním tónem znaků jména, nebo taková, jejichž dva znaky jména měly stejný tón odlišný od příjmení.

Druh	Absolutní frekvence	Relativní frekvence
všechny tóny stejné	97	11,5 %
každý tón jiný	413	48,8 %
Ostatní	337	39,8 %

Tabulka č. 15: tóny ve jménech v mém vzorku

Tóny jmen jsou v tabulce č. 15 rozděleny do třech skupin: jména se všemi stejnými tóny, jména, u kterých se různí všechny tóny a ostatní. Do kolonky ostatní jsou zahrnuta jména, ve kterých se jeden tón ze znaků jména shodoval s příjmením a jména, jejichž dva znaky jména měly stejný tón odlišný od příjmení. Jména, ve kterých měly všechny znaky stejné tóny, měla produktivitu 97 a procentuální zastoupení 11,5 %. Jména, kde se u znaků v nich obsažených ani jeden tón neshodoval, zaujímají 48,8 % s absolutní frekvencí 413. Závěrem skupina ostatní se zastoupením 337 jedinců a absolutní frekvencí 39,8 %. Vyhodnocení tónů ve jménech mého vzorku ukazuje, že se v čínských jménech skutečně nejčastěji vyskytly různé tóny pro každý znak jména,

tak, jak by to podle literatury mělo správně být. Na druhém místě to byly ostatní typy, a nejméně častá jsou jména, ve kterých mají všechny znaky stejné tóny.

1.10 KVALITATIVNÍ ANALÝZA

U analýzy jmen jsem se setkala s opakujícími se aspekty, důvody či prvky, které jsem uspořádala do 17 kapitol.

1.10.1 Dívčí jména složená ze dvou stejných znaků

Respondenti v dotaznících uváděli, že pokud se setkáme se jménem složeným ze tří znaků, z nichž dva znaky pro jméno jsou stejné, jedná se vždy o dívku. Tento typ jmen se v mém vzorku u dívek vyskytl poměrně často, u žen se takové jméno ale nevyskytlo ani jednou. Důvodem je pravděpodobně používání rodokmenu u vytváření jmen starší generace. Tendence používání generačního znaku dnes ustupuje.

Dívčích jmen je v mém vzorku 239, pokud vezmeme v úvahu všechna jména, ze dvou, tří i čtyř znaků, tříznaková jména složená z příjmení a dvou stejných znaků pro jméno zaujímají 9,2 %. Pokud vezmeme v úvahu jejich zastoupení pouze mezi jmény složenými z 3 znaků, pak zaujímají 15,8 %.

Bylo to následujících 22 jmen: 张娇娇 **Zhāng Jiāojiāo**, 张晶晶 **Zhāng Jīngjīng**, 刘丹丹 **Liú Dāndān**, 高婷婷 **Gāo Tíngtíng**, 赵姗姗 **Zhào Shānshān**, 陆媛媛 **Lù Yuànyuàn**, 史笑美 **Shǐ Xiàoměi**, 黄瑞瑞 **Huáng Ruìruì**, 刘丽丽 **Liú Lìlì**, 卓婷婷 **Zhuō Tíngtíng**, 孙锐锐 **Sūn Ruìruì**, 邵亭亭 **Shào Tíngtíng**, 黄倩倩 **Huáng Qiànqiàn**, 田倩倩 **Tián Qiànqiàn**, 周琳琳 **Zhōu Línlín**, 景欢欢 **Jǐng Huānhuān**, 赵佳佳 **Zhào Jiājiā**, 陆媛媛 **Lù Yuànyuàn**, 陈楠楠 **Chén Nánán**, 孙明明 **Sūn Míngmíng**, 潘园园 **Pān Yuányuán**, 王甜甜 **Wáng Tiántián**.

1.10.2 Jména, která byla v průběhu života změněna

Poměrně často jsem se setkala s tím, že se v dotaznících vyskytlo ne jedno, ale hned dvě jména, z nich jedno původní a druhé změněné. Změna jména není v Číně nijak komplikovaná, a proto je to docela častý jev. Častým důvodem byla změna jména poté, co odborník podle data a hodiny narození vypočítal chybějící a přebývající prvky a původní jméno nahradil lepším. Tato příčina změny jména se vyskytla nejen v následujících případech, ale i u jiných respondentů, kteří změnu jména blíže

nespecifikovali. Dívka jménem 张潇桐 **Zhāng Xiāotóng** se původně jmenovala 张晓彤 **Zhāng Xiāotóng**, ale protože odborník řekl, že jí ve jméně chybí charakter vody, bylo jméno změněno na 潇桐 **Xiāotóng**. Původní dívčí jméno 郭婧 **Guō Jìng** neodpovídalo datu a hodině narození, kvůli pověřivosti tedy vyhledali odborníka, který jméno změnil na 郭珈辰 **Guō Jiāchén**.

Setkala jsem se také se změnou jména, které si dotyčný vymyslel sám, protože chtěl jméno zajímavější, výstřednější a neobvyklejší. Bylo to ve dvou následujících případech, u dívky jménem 周翡 **Zhōu Fěi** a chlapce jménem 赵越 **Zhào Yuè**. 周翡 **Zhōu Fěi** si znak 翡 **fěi** vybrala hned z několika důvodů. Prvním důvodem jsou významy znaku, za prvé je to druh nefritu, tedy jadeit, druhý význam je ledňáček. Tato volba není náhodná, ledňáček má na sobě také červenou barvu, která v Číně symbolizuje štěstí. Druhý důvod je zvláštnost znaku, je to znak ve jménech poměrně málo užívaný. A nakonec ledňáček představuje svobodu, vidí z výšky do širého světa a 周翡 **Zhōu Fěi** doufá, že sama bude také tak svobodná. 赵越 **Zhào Yuè** si změnil jméno na 越 **Yuè**, znamenající přecházet, překračovat, přesahovat, protože studoval geografii a doufal, že v životě bude stále na cestách, neustále směřovat kupředu.

Změna jména má být krokem k lepšímu, vylepšená jména uvádím v následujícím odstavci. Dívka jménem 吴彤 **Wú Tóng** měla původně ve jméně znak 桐 **tóng**, odkazující na fénixův strom 梧桐 **wútóng**. Podle legendy se kdysi fénix posadil na tento strom, proto takové jméno vyjadřuje štěstí. Navíc, před domem jejího dědečka stál právě fénixův strom, proto ji pojmenovali podle něho. Ale znak 桐 **tóng** se běžně používá ve chlapeckých jménech, a tak byl změněn na znak červený 彤 **tóng**, který je s původním homofonní a navíc vhodnější pro dívku. Dalším změněným jménem je dívčí jméno 赵文越 **Zhào Wényuè**. Původně se dívka jménem 赵文越 **Zhào Wényuè** jmenovala 赵晨 **Zhào Chén**, protože se narodila časně ráno 5:45 a znak 晨 **chén** znamená časně ráno. Ale protože takové jméno je příliš časté, později rodiče zaplatili odborníkovi a bylo jí vybráno jméno 赵文越 **Zhào Wényuè**. Rodiče dívce 黄瑞瑞 **Huáng Ruìruì** původně vybrali do jména znak prozíravý 睿 **ruì**, ale ten je moc složitý, snadno se splete, proto ho změnili na šťastný 瑞 **ruì**. Žena jménem 孔庆霞 **Kǒng Qìngxiá** se původně jmenovala 孔庆侠 **Kǒng Qìngxiá**. Znak 侠 **xiá** znamená hrdinný, bojovný a její rodiče ho vybrali ještě před narozením, protože doufali, že se jim

konečně narodí syn, ale nakonec to byla třetí dcera. A protože se takové jméno pro dívku zdálo nevhodné, změnili ho na 孔庆霞 **Kǒng Qìngxíá**.

Dvě dívčí jména původně obsahovala znak déšť 雨 **yǔ**, podle okolností doby narození za deště, ale obě byla změněna, aby dotyčná v životě příliš neplakala. Protože Číňani často vtipkují, a když někdo začne plakat, řeknou - rozpršelo se 下雨了 **xià yǔ le**. Jedná se o jména: 王宇 **Wáng Yǔ**, které byl místo znaku déšť vybrán homofonní znak prostor 宇 **yǔ**, a původně znějící jméno 王雨涵 **Wáng Yǔhán** po prolistování slovníku změněno na 王一涵 **Wáng Yīhán**.

Do posledního odstavce zahrnu jména nespádající do žádné předchozí skupiny. Původně se dívka jmenovala 张敬茹 **Zhāng Jìngrú**, a její dětské jméno bylo 晶晶 **Jīngjīng**. Když nastoupila do školy, ve všech školních záznamech měla jméno používané ve škole 张晶晶 **Zhāng Jīngjīng**. Když se dělají zkoušky na 2. stupeň základní školy, jméno v místě registrace pobytu 户口 **hùkǒu** a jméno ve školních záznamech se musí shodovat. Protože jméno v 户口 **hùkǒu** se dá poměrně snadno změnit, zůstalo jí dětské jméno 张晶晶 **Zhāng Jīngjīng**. K dalšímu dívčímu jménu 王南 **Wáng Nán** se pojí následující příběh: prarodiče si přáli vnuka a ne vnučku. 王南 **Wáng Nán** v dětství hodně vyrostla a vypadala jako chlapec, proto jí rodina vybrala jméno 王男 **Wáng Nán**. Později toto jméno změnili, protože znak muž 男 **nán** má příliš yangový charakter. Nejprve zvolili znak cedr 楠 **nán**, ten je ale zase moc běžný, proto nakonec vybrali znak jih 南 **nán**. Původně se chlapec jménem 顾文凯 **Gù Wénkǎi** jmenoval 顾凯 **Gù Kǎi**. Znak 凯 **kǎi** vybrali pro jeho význam - vítězný. Ale rodina chtěla, aby se jeho jméno raději skládalo z 3 znaků a protože jeho starší sestra se jmenuje 顾文明 **Gù Wénmíng**, doprostřed jména 顾凯 **Gù Kǎi** vložili znak kultura 文 **wén**.

1.10.3 Jména vztahující se k době narození

Velmi častým jevem u jmen byl výskyt znaku, který se vztahoval k době narození dané osoby. Vůbec nejčastěji se jednalo o znaky vyjadřující ranní úsvit, začátek dne nebo roční období. Pozoruhodné je, že počátek, jako např. ráno, je považován za velmi pozitivní, a proto je často využíván k tvorbě jmen, ale v mém vzorku se nevyskytl nikdo

pojmenovaný po západu slunce. Je zřejmé, že soumrak ani stmívání mezi oblíbené znaky do jmen nepatří.

Největší počet výskytů měla jména obsahující znaky úsvit 晗 **hán**, rozbřesk 晓 **xiǎo**, a znak 辰 **chén**, který označuje pátou z pozemských větví, čili 7-9 hodinu ranní. Následující osoby se narodily časně ráno, proto jim byly vybrány tyto znaky. Jednalo se o dívky: 尹晗笑 **Yǐn Hánxiào**, 苗晓楠 **Miáo Xiǎo**, 李晗 **Lǐ Hán**, 侯晓甜 **Hóu Xiǎotián**, 杨雨晗 **Yáng Yǔhán**, 王晓辰 **Wáng Xiǎochén** a 吴晨薇 **Wú Chénwēi**. Do této skupiny patří ještě mužská jména 孙黎明 **Sūn Lí míng** a 袁德黎 **Yuán Dé lí**, která obsahují znak 黎 **lí** odkazující na slovo úsvit 黎明 **lí míng**, protože se oba narodili mezi 4-5 hodinou ranní.

Se stejným počtem výskytů se pak objevila jména vybraná podle ročních období. Jejich nositelé se narodili buď na jaře 春 **chūn**, na podzim 秋 **qiū**, nebo v zimě 冬 **dōng**, a podle toho získali jméno. Jedná se o dívčí jména 曲春梅 **Qū Chūnméi** a 叶知秋 **Yè Zhīqiū**, ženská jména 宋秋生 **Sòng Qiūshēng**, 崔迎春 **Cuī Yíngchūn**, 王春兰 **Wáng Chūnlán**, 关慧春 **Guān Huìchūn**, 李明秋 **Lǐ Míngqiū** a mužské jméno 田冬 **Tián Dōng**.

K ročnímu období narození se pojí i znaky led 冰 **bīng** a sníh 雪 **xuě**. Nositelé jmen obsahujících tyto znaky se narodili v zimě. Jde o dívky 阎冰洁 **Yán Bīngjié**, 王冰 **Wáng Bīng**, 韩冰 **Hán Bīng**, 杨雪 **Yáng Xuě** a 赵飞雪 **Zhào Fēixuě**.

Ve dvou dívčích jménech se vyskytl znak déšť 雨 **yǔ**, který má v Číně pozitivní význam, protože přináší vláhu, které je obzvláště na severu nedostatek. Nositelky jmen s těmito znaky se narodily v době, kdy právě pršelo. Znak pro déšť se objevil ve dvou dívčích jménech 张小雨 **Zhāng Xiǎoyǔ** a 杨雨晗 **Yáng Yǔhán**.

Jiným typem jména podle doby narození bylo chlapecké jméno 黄庚 **Huáng Gēng**, vybrané podle roku narození chlapce, což byl rok 1990, tedy rok 庚 **gēng**.

Poslední jméno patřící do skupiny jmen vybraných podle doby narození je ženské jméno 李淑晶 **Lǐ Shūjīng**. 淑晶 **Shūjīng** přišla na svět 3.10. Protože se narodila třetího dne, má vedle sebe tři znaky den 日 **rì**, které dohromady tvoří znak krystal 晶 **jīng**.

1.10.4 Jména, u kterých hraje roli homofonie

Při výběru jmen v Číně hraje velkou roli homofonie. Díky tomu, že čínština je jazyk homofonní, skrývají se ve jménech často slovní hříčky a různé odkazy. Zároveň je třeba si dát pozor na nežádoucí homofonii, jako např. slabiky homofonní s vulgárními výrazy atd.

U 4 dívek a jednoho chlapce se vyskytla jména homofonní s příjmeními matek. Znak 洋 **yáng** ve jméně 于洋 **Yú Yáng** je homofonní s příjmením 杨 **Yáng**. Znak 阳 **yáng** ve jméně 孙阳 **Sūn Yáng** je taktéž homofonní s příjmením matky 杨 **Yáng**. Znak 琳 **lín** ve jméně 周琳琳 **Zhōu Línlín** je homofonní s příjmením 林 **Lín**. Znak 晗 **hán** 尹晗笑 **Yǐn Hánxiào** je homofonní s příjmením 韩 **Hán**. Znak 宇 **yǔ** ve jméně 王宇 **Wáng Yǔ** je homofonní s matčíným příjmením 于 **Yú**.

Následující dívčí jména jsou homofonní s částí rčení nebo pořekadla 俗语 **súyǔ** (Vochala, 2007: 444): jméno 孙天娇 **Sūn Tiānjiāo** je homofonní s částí rčení 天之骄子 **tiānzhījiāozǐ**, což znamená člověk, který vyniká nadáním nebo odvahou. Jméno 卓婷婷 **Zhuō Tíngtíng** je homofonní se rčením 亭亭玉立 **tíngtíngyùlì**, které charakterizuje štíhlou a krásnou dívku. Jméno 刘芳 **Liú Fāng** je homofonní se začátkem rčení 流芳百世 **liúfāngbǎishì**, s významem zanechat dobré jméno. Jméno 鹿瑶 **Lù Yáo** je homofonní se začátkem pořekadla 路遥知马力, 日久见人心 **Lù yáo zhī mǎlì, rì jiǔ jiàn rénxīn**, jehož význam je - stejně jako vzdálenost ukáže výdrž koně, až čas ukáže, jaký člověk doopravdy je.

8 jmen je homofonních se slovy pozitivní konotace: jméno 陈婧 **Chén Jìng** je homofonní se slovem klidný 沉静 **chénjìng**, jméno 甄美丽 **Zhēn Měilì** je homofonní se slovním spojením opravdu krásný 真美丽 **zhēn měilì**, jméno 薛莲 **Xuē Lián** je homofonní se slovem sněžný lotos 雪莲 **xuělián**, jméno 丛心然 **Cóng Xīnrán** je homofonní se slovem radostný 欣然 **xīnrán**, jméno 吴师 **Wú Shī** je homofonní se slovem nesobecký 无私 **wúsī**.

V mém vzorku se vyskytla dvě jména homofonní se znakem rovný 平 **píng** obsaženým ve slově bezpečný, klidný 平安 **píng'ān**. Šlo o tato ženská jména: 贾萍 **Jiǎ Píng** a 刘丽萍 **Liú Lìpíng**.

Společným prvek u následujících jmen je homofonie s časem narození, okolnostmi narození, nebo místem narození. Dívka jménem 石玥 **Shí Yuè** se narodila na začátku desátého měsíce 十月 **shí yuè**, což je homofonní s jejím jménem a příjmením 石玥 **Shí Yuè**. Protože těsně po narození dívka jménem 文小丹 **Wén Xiǎodān** onemocněla, musela do nemocnice a rodina se o ni strachovala, vybrali jí do jména znak červeň 丹 **dān**, homofonní se znakem 担 **dān** ve slově mít obavy 担心 **dānxīn**. V den, kdy se dívka jménem 王宇 **Wáng Yǔ** narodila, právě pršelo, proto se původně jmenovala déšť 雨 **Yǔ**. Ale pak bylo toto jméno změněno na 王宇 **Wáng Yǔ**. Znak déšť 雨 **yǔ** je homofonní se znakem prostor 宇 **yǔ**. Následuje ženské jméno 金莲 **Jīn Lián**, jehož majitelka se narodila a vyrostla ve městě Dalian, a protože znak spojovat 连 **lián**, vyskytující se v názvu rodného města 大连 **Dàlián**, je homofonní se znakem pro lotos 莲 **lián**, a protože znaky pro květiny byly v té době velmi oblíbené, bylo jí vybráno jméno 金莲 **Jīn Lián**.

Kapitolu uzavírají dvě jména, která nepojí žádný společný prvek. Chlapecké jméno 洪利明 **Hóng Lì míng**, které je homofonní s 利民 **lì mín**, což odkazuje na slovní spojení 利国利民 **lì guó lì mín**, znamenající být užitečný pro zemi i lid. A poslední je ženské jméno 孙姬 **Sūn Jī**, přičemž znak žena 姬 **jī**, je homofonní se znakem pamatovat si 记 **jì**. Jméno bylo vybráno proto, aby dcera nezapomněla, co se stalo v minulosti.

1.10.5 Jména inspirovaná postavou v seriálu nebo známou osobou

V mém vzorku jsem narazila na jména, která byla vybrána podle jména oblíbené postavy v seriálu nebo podle známé osoby. Tento druh výběru jmen převládá u dívek. Respondentky uváděly, že osoby, které jim vybíraly jméno, se zhlédly v postavě právě populárního seriálu, a nechaly se jím inspirovat. Ostatní pak byli pojmenováni podle známé osobnosti a jejich rodiče doufali, že dítě dosáhne stejných kvalit jako jejich jmenovec či jmenovkyně.

4 dívky byly pojmenovány podle ženské postavy v seriálu: 刘芳 **Liú Fāng**, která se jmenuje podle hlavní ženské hrdinky 刘慧芳 **Liú Huìfāng** v seriálu 渴望 **Kěwàng**, 马钰 **Mǎ Yù**, pojmenovaná podle jisté hrdinky 钰 **Yù** v populárním seriálu na počátku

90. let, 李彬 **Lǐ Bīn**, pojmenovaná podle postavy 小彬彬 **Xiǎo Bīnbīn** ze seriálu 星星知我心 **Xīngxīng zhī wǒ xīn** a 贾小芬 **Jiǎ Xiǎofēn**, která uvedla pouze důvod výběru jejího jména, ale nikoli jmenovkyni.

Pokud mezi známé osoby zahrnu i mytickou postavu, pak byly 3 dívky a jeden muž pojmenováni podle známé osobnosti. Dívka 王禹 **Wáng Yǔ** dostala jméno po mytickém hrdinovi starověké Číny 禹 **Yǔ**. Dále to byla 宫婕 **Gōng Jié**, jejíž druhý znak odkazuje na titul císařské konkubíny 婕妤 **jiéyú**. Dále 高明施 **Gāo Míngshī**, znak 施 **shī** v jejím jméně odkazuje na jméno známé krásky 西施 **Xīshī**, jedné ze 4 legendárních čínských krasavic. A nakonec 商少奇 **Shāng Shàoqí**, jehož jméno bylo vybráno podle čínského státníka 刘少奇 **Liú Shàoqího**.

1.10.6 Jména, ve kterých znak tvoří slovo se znakem ve jméně sourozence

Někteří respondenti ke svému jménu uváděli ještě jméno svého sourozence a to z toho důvodu, že pokud se určité znaky z jejich jmen postaví vedle sebe, vytvoří slovo, nebo odkazují na rčení. Rodiče tedy pojmenovali své první dítě s myšlenkou, že budou mít i další a v jeho jméně pak použijí další znak vymyšleného slova. Z toho vyplývá, že znaky ve jménech sourozenců se spojují v pořadí od staršího k mladšímu.

Tento typ se vyskytl u dvou dívek: 胡学利 **Hú Xuéli**, jejíž bratr se jmenuje 胡学胜 **Hú Xuéshèng** a spojením posledních znaků jejich jmen se vytvoří slovo zvítězit 胜利 **shènglì**, a u dívky 盛丽 **Shèng Lì**, jejíž starší sestra se jmenuje 盛艳 **Shèng Yàn** a spojením znaků z jejich jmen vznikne slovo překrásný 艳丽 **yànlì**.

Jména sourozenců tvořící slovo se vyskytla i u dvou chlapců. Starší bratr 刘亮 **Liú Liàng** se jmenuje 刘明 **Liú Míng**, když se druhé znaky z jejich jmen spojí dohromady, vytvoří slovo jasný, zářivý 明亮 **míngliàng**. Starší bratr 王梁 **Wáng Liáng** se jmenuje 王栋 **Wáng Dòng**, spojením znaků jejich jmen vznikne slovo nosný trám 栋梁 **dòngliáng**, neboli ten nejlepší kmen stromu hodící se na základy domu.

U starší generace se tento typ vyskytl jednou u žen a jednou u mužů. Spojením znaku kultura 文 **wén** z ženského jména 刘文 **Liú Wén** spolu se znakem vojenský 武 **wǔ** ze jména jejího sourozence vznikne začátek rčení 文武双全 **wénwǔshuāngquán**,

což znamená mít úspěchy ve studiu a ve vojenské kariéře zároveň. Mezi mužskými jmény to byl 尹光 **Yǐn Guāng**, jehož mladší bratr se jmenuje 尹明 **Yǐn Míng** a spojením znaků jejich jmen vznikne slovo svit, jas 光明 **guāngmíng**. Rodiče doufali, že oba jejich syny čeká světlá budoucnost.

1.10.7 Jména vzniklá kombinací příjmení rodičů, nebo použitím prvků z příjmení rodičů

V mém vzorku se poměrně často vyskytla jména, u kterých je použito buď obou celých příjmení rodičů, nebo příjmení otce a prvek z příjmení matky. Použití příjmení obou rodičů bylo výrazem jejich lásky nebo projevem přání, aby dítě splnilo jejich sny.

Častý a moderní způsob v posledních letech je dávat dítěti jméno složené ze čtyř znaků, které je tvořeno příjmením otce, příjmením matky a dvěma znaky osobního jména. V mé analýze se vyskytla dvě taková jména a to dívčí jméno 王孙惠子 **Wángsūn Huìzi** a chlapecké 赵崔可为 **Zhàocuī Kěwéi**. V obou případech stojí nejprve otcovo příjmení, následované matčíným příjmením a osobním jménem.

Dále se v mém vzorku vyskytla jména složená z příjmení otce, a osobního jména složeného z příjmení matky a dalšího znaku. Byla to dívčí jména 满顾宁 **Mǎn Gùníng** a 刘艾嘉 **Liú Àijiā**, u kterých na prvním místě stojí otcovo příjmení, za ním matčino příjmení a třetí znak.

Dalším druhem byla jména tvořená otcovým příjmením, které tradičně stojí na prvním místě a tvoří příjmení, a matčíným příjmením stojícím na druhém místě a tvoří jméno. Jedná se o 3 dívčí jména 刘叶 **Liú Yè**, 杨柳 **Yáng Liǔ** a 门杨 **Mén Yáng**.

Posledním typem byla jména tvořená otcovým příjmením, stojícím na prvním místě, a prvkem z matčina příjmení, případně doplněná dalším znakem. Šlo o 3 dívčí jména a to: 周琳琳 **Zhōu Línlín**, jejíž matka měla příjmení 林 **Lín**, 孙天娇 **Sūn Tiānjiāo**, jejíž matka měla příjmení 乔 **Qiáo**, obsažené ve znaku 娇 **jiāo**, a 张驰 **Zhāng Chí**, jejíž matka měla příjmení 马 **Mǎ**, obsažené ve jméně 驰 **Chí**. U tohoto typu se vyskytlo také jedno chlapecké jméno, 王宇 **Wáng Yǔ**, jehož matka nesla příjmení 于 **Yú**, které rodiče zakomponovali do jména 宇 **Yǔ**.

1.10.8 Jména vztahující se k provincii Liaoning

Můj výzkum byl prováděn ve městě Dalian 大连 **Dàlián** v provincii Liaoning, a protože Číňané někdy do osobního jména zahrnou i místo svého původu, uvádím v této části jména mající spojitost s rodištěm jejich majitelů v této severovýchodní oblasti.

Jméno dívky 李沈宁 **Lǐ Shěnníng** v sobě skrývá znaky pro dvě města ležící v provincii Liaoning, znak 沈 **shěn**, který odkazuje na město Shenyang 沈阳 **Shěnyáng**, ze kterého pochází dívčin otec a znak 宁 **níng**, který odkazuje na název provincie Liaoning, z jejíž severní části pochází dívčina matka. Ve jméně dívky 满顾宁 **Mǎn Gùníng** se rovněž vyskytuje znak 宁 **níng** odkazující na provincii Liaoning, kde se dívka narodila a kde žije. Poslední v této skupině je mužské jméno 许连生 **Xǔ Liánshēng**. 许连生 **Xǔ Liánshēng** se narodil přímo ve městě Dalian, proto se jmenuje 连生 **Liánshēng**, což znamená v Dalianu narozený.

1.10.9 Jména vztahující se k místu

Kromě jmen vztahujících se přímo k provincii Liaoning se ve vzorku vyskytla i jména vztahující se k jinému místu v Číně. Jednalo se vždy o místo narození nebo pobytu dotyčné osoby. Mladá generace zahrnutá v mém vzorku pocházela výhradně z provincie Liaoning, ale jejich rodiče byli i z jiných provincií a těm je věnován následující krátký odstavec.

陈渝蓉 **Chén Yúróng** se narodila ve městě Chongqing 重庆 **Chóngqìng** a pak vyrostla ve městě Chengdu 成都 **Chéngdū**, proto je její jméno složeninou zkratk pro tato dvě města, a to zkratky 渝 **yú** pro Chongqing a zkratky 蓉 **róng** pro Chengdu. 丛滨 **Cóng Bīn** se narodil na pobřeží, proto mu vybrali jméno 滨 **Bīn**, odkazující na slovo pobřeží 海滨 **hǎibīn**. Tuto část uzavírá mužské jméno 马洛 **Mǎ Luò**. 马洛 **Mǎ Luò** se narodil ve městě Luoyang 洛阳 **Luòyáng**, proto mu bylo vybráno jméno 洛 **Luò**, aby vyjadřovalo loajalitu vůči rodnému městu a vzpomínku na Luoyang.

1.10.10 Jména tvořená znaky, které odkazují na rčení a pořekadla

Jedním z velmi oblíbených aspektů výběru jmen byla inspirace buďto rčením nebo pořekadlem. S přáním významu právě takového slovního spojení z něj byl vybrán jeden znak vložený do jména. Čínská rčení a pořekadla byla už výše zmíněna v kapitole „Jména, u kterých hraje roli homofonie“.

Nejčastěji se v mém vzorku vyskytla jména inspirovaná rčením 文武双全 **wénwǔshuāngquán**, to se dá přeložit jako mít úspěchy ve studiu a ve vojenské kariéře zároveň. Podle tohoto rčení vznikla následující chlapecké, ženské a mužská jména: 康斌 **Kāng Bīn**, 刘文 **Liú Wén**, 杨文武 **Yáng Wénwǔ**, 文武 **Wén Wǔ**, 姜斌 **Jiāng Bīn**.

Hned dvě dívčí jména byla vytvořena podle rčení šťastnou cestu 一帆风顺 **yīfānfēngshùn**, neboli dobrý vítr do plachet. Byla to jména 杨帆 **Yáng Fān** a 张帆 **Zhāng Fān**.

Jedno dívčí jméno 尹旭 **Yǐn Xù** a jedno mužské jméno 牛广旭 **Niú Guǎngxù** bylo vytvořeno podle rčení slunce vycházející na východě 旭日东升 **xùrìdōngshēng**, které je metaforou k vitalitě, energii a síle.

U dalších jmen vytvořených podle rčení a pořekadel se nevyskytly žádné společné prvky, proto je uvedu postupně za sebou v odstavcích po dívčích, ženských a mužských jménech, jelikož žádné takové chlapecké jméno se nevyskytlo. Protože se 郭玉洁 **Guō Yùjié** narodila s obzvláště bílou pokožkou, vybrali jí jméno podle rčení 冰清玉洁 **bīngqīngyùjié**, znamenající bez poskvrnky, neboli průzračný jako led a čistý jako nefrit. Další dívčí jméno 马玉清 **Mǎ Yùqīng** vzniklo podle rčení, které je jen malou obměnou právě zmíněného rčení průzračný jako led a čistý jako nefrit, jde o rčení 玉洁冰清 **yùjiébīngqīng**, znamenající ryzí jako nefrit a čistý jako led. Dívčí jméno 叶知秋 **Yè Zhīqiū** odkazuje na rčení 一叶知秋 **yīyèzhīqiū**, které znamená, že i jeden padající list naznačuje příchod podzimu, což je metaforou k tomu, že i z malých náznaků lze rozpoznat vývoj věci. Dívčí jméno 邵亭亭 **Shào Tíngtíng** má původ ve rčení 亭亭玉立 **tíngtíngyùlì**, které charakterizuje štíhlou a krásnou dívku. Jméno 王亚萍 **Wáng Yàpíng** pochází z rčení 萍水相逢 **píngshuǐxiāngféng**, přičemž znak 萍 **píng** tady odkazuje na okřehek (rostlina porůstající vodní plochy) 浮萍 **fúpíng**, a význam

rčení je - jako se stélky okřehku ve vodě zřídka dotknou jedna druhé, lidé, kteří se neznají, se málokdy potkají. Dívka 刘欣儒 **Liú Xīnrú** dostala jméno podle rčení 欣欣向荣 **xīnxīnxiàngróng**, znamenající bohatě rostoucí zeleň, které je také metaforou k úspěšnému podnikání a prosperitě. Na základě rčení s rozvahou zvítězí 宁静致远 **níngjìngzhìyuǎn** vzniklo dívčí jméno 段晓宁 **Duàn Xiǎoníng**.

Následují ženská jména: jméno 魏淑兰 **Wèi Shūlán** má původ ve rčení krásná a inteligentní žena 蕙质兰心 **huìzhìlánxīn**. Jméno 乔丽红 **Qiáo Lìhóng** odkazuje na rčení dosáhnout velkého úspěchu 大红大紫 **dàhóngdàzǐ**. Podle rčení věrný a loajální 忠贞不渝 **zhōngzhēnbùyú** vzniklo jméno 伍小贞 **Wǔ Xiǎozhēn**. Jméno 綦瑞荣 **Qí Ruìróng** je inspirované rčením sláva a bohatství 荣华富贵 **rónghuáfùguì**.

U mužů se jednalo o jména: 孙克俭 **Sūn Kèjiǎn** podle rčení pilný a šetřivý 克勤克俭 **kèqínkèjiǎn**. Dále jméno 关凤祥 **Guān Fèngxiáng** podle rčení znamenající předzvěst štěstí 龙凤呈祥 **lóngfèngchéngxiáng**. A další mužské jméno 金春昌 **Jīn Chūnchāng** má původ ve rčení 繁荣昌盛 **fánróngchāngshèng**, které znamená vzkvétající a prosperující. Na závěr mužské jméno 徐瑞瑶 **Xú Ruìyáo**, které vzniklo podle pořekadla 瑞雪兆丰年 **ruìxuězhào fēngnián**, což znamená, že tuhá zima a hodně sněhu je předzvěstí dobré úrody v příštím roce.

1.10.11 Jména zvolená v souladu s pěti prvky

Pět prvků je pro Číňany velmi důležitý aspekt, vypočítaný podle přesné doby narození jedince. Překvapivě byl zohledňován i v dnešní době, čímž se ukazuje, že tradiční způsob výběru jména ještě zcela nevymizel. Je pravděpodobné, že někteří jedinci sami nevěděli přesný původ svého jména a proto nevěděli ani o zohlednění aspektu pěti prvků. Někteří respondenti pak uvedli, že při výběru jejich jména se přihlíželo k pěti prvkům, ale nevedli přesněji jak, proto zde mohu předložit jen pár příkladů.

Mezi dívkami to bylo u jména 李鑫 **Lǐ Xīn**, kde podle výpočtu data a hodiny narození chyběl prvek kovu 金 **jīn**, proto jí vybrali jméno 鑫 **Xīn**, které kov obsahuje hned třikrát, a to ve třech znacích 金 **jīn**, a navíc znak 鑫 **xīn** vyjadřuje bohatství. Protože podle výpočtu data a hodiny narození 徐林芳 **Xú Línfāng** chyběl prvek dřevo

木 **mù**, vybrali do jména znak les 林 **lín**, který obsahuje hned dvě dřeva vedle sebe. Ve dvou jménech se vyskytl jiný případ, dívkám 韩冰 **Hán Bīng** a 李冰 **Lǐ Bīng** chyběl prvek vody 水 **shuǐ**, proto byl pro jméno vybrán znak **bīng** 冰 **bīng**. Dalším případem, kdy se ukázal nedostatek prvku vody, bylo následující jméno 张潇桐 **Zhāng Xiāotóng**. Původně se 张潇桐 **Zhāng Xiāotóng** jmenovala 张晓彤 **Zhāng Xiāotóng**, ale chyběl jí prvek vody, proto jméno změnili na 张潇桐 **Zhāng Xiāotóng**, protože znak **xiāo** 潇 nejenže obsahuje radikál voda 氵 **shuǐ**, ale zároveň charakterizuje hlubokou a průzračnou vodu.

U chlapeckých jmen byl aspekt pěti prvků zohledněn u jména 曲薪潭 **Qū Xīntán**. Protože mu rovněž chyběl prvek vody, vybrali do jména znak tůň 潭 **tán**, jehož radikál je voda 氵 **shuǐ**.

1.10.12 Ideologicky motivovaná jména

V ČLR v době Kulturní revoluce podléhal výběr významových složek jména i ideologickému pohledu. Dětem se dávala jména jako např. Předstihující ve výjimečnosti 超英 **Chāoyīng**, což mohlo být chápáno jako tehdejší módní heslo Předstihující Anglii, protože jméno 超英 **Chāoyīng** se skládá ze znaků převyšovat 超 **chāo** a zkratky pro Anglii 英 **yīng**. Podobně jméno Předstihující krásou 过美 **Guòměi**, mohlo být vykládáno jako Předstihující Ameriku, protože 过 **guò** v tomto kontextu znamená převyšovat a znak 美 **měi** je zkratka pro USA. Dalším příkladem je jméno Milující armádu 爱军 **Àijūn**, které se skládá ze složek milovat 爱 **ài** a armáda 军 **jūn**. Jméno 东红 **Dōnghóng** znamená Východ je rudý a skládá se ze znaků východ 东 **dōng** a červený 红 **hóng**. (Třísková, 2013: 38) Tato kapitola zároveň přímo potvrzuje hypotézu, že podle podoby jména lze rozpoznat věk majitele, čímž se zabývá článek Odkaz doby v čínských jménech 中国人名字里的时代记忆 Zhōngguó rén míngzì lǐ de shídài jìyì (LIU Fei, 2014: 1).

Vzhledem k tomu, že ideologicky motivovaná jména se vztahují ke starší generaci, v mém vzorku se vyskytla u žen a především u mužů. Vůbec nejčastěji se u tohoto typu vyskytl ve jménech znak stát 国 **guó**. Jména obsahující tento znak oslavují Čínu, jejich nositelé se mají stát užitečnými pro svou vlast, mají sloužit Číně, přejí ČLR dlouhého

trvání. Bylo to u 6 mužských jmen: 张庆国 **Zhāng Qìngguó**, 崔相国 **Cuī Xiāngguó**, 余长国 **Yú Chángguó**, 段国新 **Duàn Guóxīn**, 李国军 **Lǐ Guójūn**, 吴国荣 **Wú Guóróng**.

Několikrát se objevil také znak 华 **huá**, jeden z významů tohoto znaku je čínský. Bylo to ve jméně 建华 **Jiànhuá**, znamenajícím budovat Čínu, jednou u ženy 陈建华 **Chén Jiànhuá**, jednou u muže 西建华 **Xī Jiànhuá**. Dále se znak 华 **huá** vyskytl v ženském jméně 王庆华 **Wáng Qìnghuá**, narodila se roku 1969 a její jméno vyjadřuje blahopřání ČLR k dovršeným 20 letem.

Můžeme zde také zahrnout znaky armáda 军 **jūn** a voják 兵 **bīng**. Tyto znaky byly použity v mužských jménech a rodiče si přáli, aby jejich synové šli do armády a stali se vojáky ochraňujícími svou vlast. Jedná se o následující jména: 薛永军 **Xuē Yǒngjūn**, 赵卫兵 **Zhào Wèibīng**, 王爱军 **Wáng Àijūn**, 李国军 **Lǐ Guójūn**.

Mezi znaky vztahující se ke komunistickému režimu patří také znak 红 **hóng**, který znamená červený, rudý, nebo také komunistický. Znak 红 **hóng** byl použit v ženských jménech 孙永红 **Sūn Yǒnghóng**, a dále v mužském jméně 李红生 **Lǐ Hóngshēng**. Oba dva se narodili za Kulturní revoluce.

Ze zbývajících dvou mužských jmen to první vyjadřují přání všeho dobrého Číně, 刘新庆 **Liú Xīnqìng**, a druhé je příslibem služby lidu, 刘为民 **Liú Wèimín**.

1.10.13 Jména s přáním zdraví

Každý rodič přeje svému dítěti dlouhý a šťastný život, a s tím souvisí přání zdraví. V mém vzorku se vyskytla dívčí, ženská a mužská jména vybraná s ohledem na tento aspekt, uvedená v následujících odstavcích.

Dívka 李磊 **Lǐ Lěi** už od malička měla chabé zdraví a slabé tělo, proto jí vybrali do jména znak halda kamení 磊 **lěi**, který je složen ze tří kamenů 石 **shí**. Její otec doufal, že bude mít zdraví pevné jako kámen. K dívčímu jménu 刘沛 **Liú Pèi** se váže následující příběh: původní význam znaku bujný 沛 **pèi** je přeje vody, rychlý pohyb, živelný a rázný. 刘沛 **Liú Pèi** byla po narození křehké tělesné stavby, proto rodiče doufali, že s výběrem znaku 沛 **pèi** do jména dceři zajistí zdraví plné energie. V dívčím jméně 王健华 **Wáng Jiànhuá** znak 健 **jiàn** vyjadřuje zdraví 健康 **jiànkāng**, druhý

znak 华 **huá** zase Čínu 中华 **Zhōnghuá**. Rodiče doufali, že dcera nejenže vyroste ve zdravého jedince, ale bude také sloužit vlasti. V dívčím jméně 岳蕙 **Yuè Wēi** znak 蕙 **wēi** charakterizuje bujnost rostlin, jejich plodnost a růst. Rodiče ho dceři vložili do jména s přáním, aby vyrostla ve zdraví. Znak 萌 **méng** v dívčím jméně 崔瑞萌 **Cuī Ruìméng** znamená klíčit, rašit, výhonky, a je symbolem nového života. Byl opět zvolen s přáním, aby dcera zdravě vyrostla. Poslední dívčí jméno v této kapitole je 蒋菲 **Jiǎng Fēi**. Znak 菲 **fēi** znamená bujně rostoucí a voňavé traviny. V kontextu jmen se rovněž pojí s růstem a zdravím.

V ženském jméně 薛铁君 **Xuē Tiějūn** najdeme znak železo 铁 **tiě**, aby dotyčná vyrostla zdravá a silná.

Co se mužských jmen týká, znak 强 **qiáng** byl užit ve dvou mužských jménech a to 陈强 **Chén Qiáng** a 张志强 **Zhāng Zhìqiáng** za účelem, aby byl dotyčný silný 坚强 **jiānqiáng**, měl pevné zdraví a byl odvážný. Mužské jméno 姚玉彪 **Yáo Yùbiāo** obsahuje znak mladý tygr 彪 **biāo**, jeho rodiče chtěli, aby byl syn zdravý a silný jako tygr. V mužském jméně 姜永健 **Jiāng Yǒngjiàn** je osobní jméno 永健 **Yǒngjiàn** zkratkou slovního spojení navždy zdravý 永远健康 **yǒngyuǎn jiànkāng**.

1.10.14 Jména s přáním úspěchů a bohatství

Mezi nejčastější přání při volbě jména patří všeobecně také úspěch a bohatství. Rodiče, kteří přáli dětem do života blahobyt a prosperitu, volili níže uvedená jména.

U této kategorie můžeme najít dva častěji se opakující znaky a to 成 **chéng** a 鑫 **xīn**. První z nich, znak 成 **chéng** znamená úspěch 成功 **chénggōng** a byl vybírán do jmen s přáním úspěchu v kariéře. Vyskytl se v následujících jménech: v mužských jménech 李修成 **Lǐ Xiūchéng**, 张志成 **Zhāng Zhìchéng** a 王成 **Wáng Chéng**. Druhý z opakujících se znaků, znak 鑫 **xīn**, který se často užívá v osobních jménech, znamená prosperující, mající dobrý zisk. Vyskytl se v jednom dívčím 李鑫 **Lǐ Xīn** a třech chlapeckých jménech: 马本鑫 **Mǎ Běnxīn**, 张鑫 **Zhāng Xīn**, 王鑫 **Wáng Xīn**.

V tomto odstavci jsou uvedena jména jedno za druhým bez společného znaku. S dívčím jménem 潘园园 **Pān Yuányuán** je spjato přání její matky, aby dcera byla bohatá jako ovocná zahrada plná plodů, a aby měla v životě všeho dostatek, jelikož

znak 园 **yuán** v překladu znamená zahrada. Jeden z důvodů, proč byl do dívčího jména 董南 **Dǒng Nán** zvolen znak 南 **nán** je fakt, že čínské provincie na jihu jsou bohatší než severní, odkud 董南 **Dǒng Nán** pochází, proto rodiče doufali, že jí jméno přinese i peníze. Znak 丹 **dān** v dívčím jméně 于丹 **Yú Dān** znamená pivoňka 牡丹 **mǔdān**, která je nejen čínskou národní květinou, ale také symbolem bohatství. Znak hojný 裕 **yù** v ženském jméně 贾裕晶 **Jiǎ Yùjīng** odkazuje na slovo bohatý 富裕 **fùyù**. Znak 发 **fā** byl do mužského jména 孙发 **Sūn Fā** zvolen s přáním zbohatnout 发财 **fācái**. V mužském jméně 张伟 **Zhāng Wěi** znak 伟 **wěi** znamená veliký 伟大 **wěidà** a to ve významu udělat velkou kariéru. Znak stoupat 升 **shēng** v mužském jméně 潘明升 **Pān Míngshēng** znamená stoupat nahoru, jít kupředu, dotáhnout to vysoko.

1.10.15 Jména spojená s rozletem

Poměrně často se vyskytovala jména spojená s létáním, znaky pro ptactvo atd. Vyjadřují jak postup, rozvíjení schopností, dosažení cíle, rozlet a úspěchy, ale také volnost a svobodu. Tato jména jsou nejhlubším přáním krásné radostné budoucnosti pro děti, přáním, aby děti šly za svými sny.

Nejčastěji se v této skupině objevila jména podle ptactva a létajících tvorů, byly to vrána 鹤 **hè**, velký orl 鹏 **péng**, divoká husa 鸿 **hóng**, vlaštovka 燕 **yàn**, ledňáček 翠 **cuì**, ledňáček 翡 **fěi**, holub 鸽 **gē**, husa labutí 鸿雁 **hóngyàn** a mûra neboli noční motýl 娥 **é**. Výše zmíněné znaky se vyskytly u těchto dívčích jmen: 高燕 **Gāo Yàn**, 汪美燕 **Wāng Měiyàn**, 牛梦鸽 **Niú Mènggē**, 周翡 **Zhōu Fěi**, 何燕敏 **Hé Yànmǐn**, 李鸿雁 **Lǐ Hóngyàn**, u těchto chlapeckých jmen: 于鹏飞 **Yú Péngfēi**, 汤鹤 **Tāng Hè**, 徐彦鸿 **Xú Yànhóng**, 张翔 **Zhāng Xiáng**, následujících ženských jmen: 车海燕 **Chē Hǎiyàn**, 单丽娥 **Dān Lì'é**, 刘燕 **Liú Yàn**, 李翠清 **Lǐ Cuìqīng**, 百翠玉 **Bǎi Cuìyù** a těchto mužských jmen: 张鹏 **Zhāng Péng**, 孙鹏强 **Sūn Péngqiáng** a 岳晓鹏 **Yuè Xiǎopéng**.

Déle se pak vyskytly znaky mající spojitost s letem, létat 飞 **fēi**, mrak 云 **yún**, šíp 箭 **jiàn** a prostor 宇 **yǔ**, s přáním doletět až do vesmíru. Tyto znaky se objevily u dívčích jmen 张宇 **Zhāng Yǔ** a 白桂云 **Bái Guìyún**, chlapeckého jména 宋飞 **Sòng Fēi** a mužských jmen 关飞 **Guān Fēi** a 陈箭 **Chén Jiàn**.

1.10.16 Jména spojená se studiem

Nejčastěji objevujícím se aspektem u výběru jmen bylo studium a vzdělání. A tím pádem má tato kapitola i největší zastoupení. U žen se o vzdělání dříve tolik nedbalo, proto je ženských jmen spojených se vzděláním nejméně. Ani muži nemají častý výskyt takových jmen. V mladší generaci je těchto druhů jmen poměrně hodně, jsou moderní, a neexistují velké rozdíly mezi chlapci a dívkami. Na vzdělání obou pohlaví je dnes v Číně kladen velký důraz, rodiče doufají, že to jejich děti dotáhnou v kariéře daleko.

Nejčastěji se ve jménech spojených se studiem objevil znak vzdělaný 博 **bó**, rodiče chtěli, aby jejich dítě mělo široké vědomosti, vkládali do něj veliké naděje a doufali, že vystuduje doktorát 博士 **bóshì**. Znak 博 **bó** se vyskytl u následujících třech dívčích jmen: 穆思博 **Mù Sībó**, 潘博 **Pān Bó**, 张博硕 **Zhāng Bóshuò**. Dále se vyskytl ve dvou chlapeckých jménech: 刘博文 **Liú Bówén**, 邓博尹 **Dèng Bóyǐn** a v jednom mužském jméně 付博 **Fù Bó**.

Druhým nejčastěji se opakujícím znakem ve jménech byl znak kultura 文 **wén**, a to u dívky 赵文越 **Zhào Wényuè**, u chlapce 刘博文 **Liú Bówén**, u žen 梁文 **Liáng Wén** a 刘文 **Liú Wén**, a u mužského jména 董文言 **Dǒng Wényán**.

Dále se ve jménech opakoval znak pro vědomosti, znalosti 学 **xué**. Rodiče doufali, že se dětem bude dobře dařit ve škole. Znak 学 **xué** se vyskytl v dívčím jméně 胡学利 **Hú Xuéli**, v chlapeckých jménech 罗立学 **Luō Lìxué**, 张美学 **Zhāng Měixué**, a v mužském jméně 李学成 **Lǐ Xuéchéng**.

Několikrát se vyskytl znak 硕 **shuò**, což znamená veliký, a odkazuje na magisterský titul 硕士 **shuòshì**. Znak 硕 **shuò** se vyskytl v dívčích jménech 闫硕 **Yàn Shuò**, 金硕 **Jīn Shuò** a 张博硕 **Zhāng Bóshuò**.

Rodiče přející si chytré děti vybrali jména se znaky bystrý 聪 **cōng** nebo jasný 明 **míng**, ty dohromady tvoří slovo chytrý 聪明 **cōngmíng**. Jedná se o následující dívčí jména 孙明明 **Sūn Míngmíng** a 付思聪 **Fù Sīcōng**, a mužské jméno 孙忠明 **Sūn Zhōngmíng**.

Pokud chtěli rodiče, aby jejich potomek byl bystrý, vybrali do jména znak chytrý 颖 **yǐng**, a to ve dvou dívčích jménech 马颖 **Mǎ Yǐng** a 陈丽颖 **Chén Lìyǐng**.

Dvakrát se ve jménech vyskytl znak moudrost 智 **zhì**, bylo to v chlapeckém jméně 都智林 **Dū Zhìlín**, a v mužském jméně 白智斌 **Bái Zhìbīn**. Rodiče doufali, že jejich děti budou inteligentní a znalí věcí.

Následující jména všechna vyjadřují přání vysokého vzdělání, přání chytrosti a učenosti. Dívčí jména 吴师 **Wú Shī** a 穆思博 **Mù Sībó**, chlapecká jména 廉俊子 **Lián Jùnzi**, 徐彦鸿 **Xú Yànhóng**, 薛翰峰 **Xuē Hànfēng** a 陈彦诺 **Chén Yànnuò**, a patří zde ještě mužské jméno 王哲 **Wáng Zhé**.

1.10.17 Další zajímavé důvody pro výběr jména

Kromě všech výše zmíněných společných důvodů pro výběr jmen se vyskytly ještě další, které nemohou být zařazeny do žádné ze skupin, a tak tvoří zvláštní skupinu zajímavých důvodů pro výběr jména. Jedná se např. o příběhy vztahující se k době narození, přání vložená do jmen, znaky vyjadřující hluboký vztah k čínské kultuře atd., bez jejichž znalosti není možné jméno správně analyzovat.

Mezi dívkami to bylo u jména 董南 **Dǒng Nán**. 董南 **Dǒng Nán** pochází se severovýchodní Číny, narodila se v zimě, kdy bylo velmi chladno, proto si rodiče vzpomněli na jih a pojmenovali ji po něm, 南 **Nán**. Navíc, čínské provincie na jihu jsou bohatší než severní, odkud 董南 **Dǒng Nán** pochází, proto rodiče doufali, že jí jméno přinese i peníze. Další dívka 关胜男 **Guān Shèngnán**, dostala jméno složené ze znaku zvítězit 胜 **shèng**, předstihnout, a znaku muž 男 **nán**. Matka chtěla, ať předčí chlapce, ať je lepší než chlapci, doufala, že bude mít chlapeckou povahu. 廉俊子 **Lián Jùnzi** byl do jména vybrán znak 子 **zǐ**, aby se po vzoru velikánů čínských dějin, Konfucia 孔子 **Kǒngzǐ** a Mencia 孟子 **Mèngzǐ**, stala také moudrým člověkem. Ti totiž měli ve jménech znak 子 **zǐ**. Znak 儒 **rú** ve jméně 刘欣儒 **Liú Xīnrú** odkazuje na konfucianismus 儒家 **Rújiā**. Její rodiče doufali, že dcera bude rozvíjet tradici čínské kultury. Dívka 赵梦瑶 **Zhào Mèngyáo** dostala jméno podle snu, který se zdál jejímu otci. Snil o Nefritovém jezeře 瑶池 **Yáochí** na hoře Kunlun 昆仑山 **Kūnlúnshān**, a proto pojmenoval dceru 梦瑶 **Mèngyáo**. Její jméno se skládá ze znaků sen 梦 **mèng** a vzácný nefrit 瑶 **yáo**, její otec doufal, že bude mít vytříbené charakterové vlastnosti jako je nefrit prvotřídní kámen. Čínská literatura se také zmiňuje o jménech

inspirovaných básněmi nebo klasickými knihami, což je následující případ. Dívka jménem 张天伊 **Zhāng Tiānyī** získala své jméno podle verše v Knize písní 诗经 **Shījīng**, který symbolizuje bariéru, 所谓伊人, 在水一方 **suǒwèi yīrén, zài shuǐ yīfāng**.

Mezi chlapeckými jmény jsem objevila jediné jméno se zajímavým příběhem a to 牛带俊 **Niú Dàijùn**. Chlapcův otec byl prý velmi ošklivý, a protože doufal, že jeho syn vyroste v pohledného mladého muže, zvolil mu jméno 带俊 **Dàijùn**. Jeden z možných překladů znaku 俊 **jùn** je totiž pohledný.

Mezi ženskými jmény se objevilo jméno 王改菊 **Wáng Gǎijú**. Rodiče 改菊 **Gǎijú** doufali, že se jim nenarodí další dcera, ale syn, proto vybrali do jména znak 改 **gǎi**, znamenající změnit. Další z generace žen 周军 **Zhōu Jūn**, jejíž otec byl voják, proto se dívka jmenuje po něm, armáda 军 **jūn**. Další ze zajímavých jmen je 柏光 **Bǎi Guāng**. Protože se 柏光 **Bǎi Guāng** narodila do velmi chudé rodiny, vybrali jí jméno 光 **Guāng**, které má stejný význam jako nemít 无 **wú**.

Ze zástupců mužských jmen je to 仇长江 **Chóu Chángjiāng**, jehož jméno vzniklo podle Dlouhé řeky 长江 **Chángjiāng**. K mužskému jménu 汤少印 **Tāng Shǎoyìn** se váže další příběh. Ve staré Číně měli úředníci každý svoje razítko. Rodina doufala, že se 汤少印 **Tāng Shǎoyìn** už jako mladý stane úředníkem, protože znak mladý 少 **shǎo** a znak 印 **yìn** pro razítko, pečeť.

VYHODNOCENÍ

Na tomto místě bych ráda uceleně shrnula výsledky analýzy. Na začátku praktické části mé práce jsou představeny korpusy, které slouží ke komparaci s mým vzorkem a je popsán i můj vzorek včetně průběhu sběru dat. Můj vzorek čítá 850 jmen, z nich je 239 dívčích, 275 ženských, 60 chlapeckých a 276 mužských. Do analýzy jsou zahrnuty i generační znaky, stejně jako je tomu v čínských studiích. Praktická část je rozdělena na kvantitativní a kvalitativní analýzu. Kvantitativní analýza zahrnuje části s tabulkami a konkrétními číselnými údaji, v kvalitativní analýze se soustředím na společné aspekty zohledňované u jmen a jejich seřazení do kapitol.

Vyhodnocení kvantitativní analýzy

V kvantitativní části výzkumu jsem nejprve provedla analýzu příjmení. Prezentovala jsem přitom výsledky z let 1982, 2006 a 2010. Zjištěné údaje jsem srovnala s 575 příjmeními svého vzorku a došla jsem k následujícím výsledkům. Komparací výsledků své analýzy se studií z roku 1982 jsem zjistila, že 5 nejfrekventovanějších příjmení v obou z nich se liší pouze v jednom a procentuální rozdíl je minimální. Srovnání analýzy příjmení z roku 1982 specificky zaměřené na provincii Liaoning a mého vzorku ukázalo výsledky víceméně totožné, přičemž 8 nejčastějších příjmení v roce 1982 zaujímal 50% a těch samých 8 zaujímal v mém vzorku 45,7 %. Výsledky mého vzorku se při srovnání s analýzou z roku 2010 liší pouze mírně. Rozdíl je ve čtyřech příjmeních z deseti, procentuální hodnoty jsou prakticky identické.

Ve druhé kapitole jsem se věnovala četnosti znaků v čínských osobních jménech. Nejprve jsem opět uvedla přehled studií z let 1982 a 2010 a ty jsem pak komparovala se svým výzkumem. Výsledky ukázaly, že při srovnání mého vzorku s analýzou 1982 se 9 nejfrekventovanějších znaků z 15 shodovalo. 15 nejčastěji se vyskytujících znaků v mém vzorku zabíralo 19,5 %, v korpusu z roku 1982 to bylo 19,6 %. Srovnání korpusu 2010 s mým vzorkem ukázalo, že 10 nejfrekventovanějších znaků v korpusu 2010 zaujímá 16,9 % a 10 nejfrekventovanějších znaků v mém vzorku zaujímá 14,4 %.

V další kapitole jsem se věnovala nejfrekventovanějším znakům v dívčích osobních jménech. Komparovala jsem korpus z roku 2010 se svým vzorkem.

10 nejfrekventovanějších znaků v korpusu z roku 2010 zaujalo 21,9 %, v mém vzorku to bylo 18,5 %. 20 nejfrekventovanějších znaků v korpusu 2010 zaujalo 33,1 %, v mém vzorku 31,1 %. Mezi dvaceti nejfrekventovanějšími znaky v obou analýzách bylo totožných 6.

Další kapitola byla věnována srovnání nejčtenějších znaků v ženských a dívčích osobních jménech v mém vzorku. Z analýzy jsem vyvodila, že ženy starší generace ve srovnání s dívkami mají méně pestrá jména.

Kapitola nejfrekventovanější radikály v osobních jménech žen a dívek v mém vzorku přinesla následující výsledky: mezi 10 nejfrekventovanějšími radikály se shodovalo 7 jak u žen, tak i u dívek. Byly to radikály tráva, král, dřevo, slunce, voda, žena a jedna.

V následující kapitole byla analyzována délka jmen v mém vzorku a to nejprve jednotlivě pro dívky, chlapce, ženy a muže, a na závěr kompletně. V mém vzorku naprosto převládala jména složená ze tří znaků, vyskytlo se jich 613 a zaujímala 72,1 %. Jmen složených ze dvou znaků byla menšina, v přesném počtu 235 zaujímala 27,6 %. Jmen složených ze čtyř znaků bylo sice v mém vzorku naprosto mizivé množství, ale celkově jejich počet v Číně narůstá.

Kvantitativní analýzu jsem uzavřela kapitolou tóny ve jménech. Jelikož u dívčích, chlapeckých, ženských i mužských jmen byly výsledky srovnatelné, shrnula jsem je v jedné tabulce. Analýza se týkala 847 jmen. Jména, ve kterých měly všechny znaky stejné tóny, byla procentuálně zastoupena 11,5 %. Jména, kde se u znaků v nich obsažených ani jeden tón neshodoval, zaujímala 48,8 %, skupina ostatní zaujímala 39,8 %.

Vyhodnocení kvalitativní analýzy

V kvalitativní analýze jsem se zaměřila na ta jména, u nichž mi jejich nositelé podali podrobné informace stran důvodů využití jednotlivých znaků. Na základě typologie motivace se mi podařilo vymezit celkem 17 tematických skupin. Obecně lze shrnout, že u jmen, která nebyla blíže popsána, se vyskytovala alespoň poznámka, že jméno je pozitivního významu s přáním krásné budoucnosti.

Největší zastoupení měla jména spojená se studiem, bylo jich celkem 32, a umístění tohoto aspektu na první příčce odpovídá důležitosti, jakou Číňané přikládají vzdělání. Taková jména patřila především mladší ze zkoumaných generací. Druhý

nejčastěji popisovaný aspekt byl výběr jména podle doby narození nebo vztahující se k okolnostem doby narození. Těchto jmen se vyskytlo 26 a nedá se říci, že by převládala u určitého pohlaví nebo generace. Je to obecně častý aspekt. Nemalé zastoupení měla jména, kde u volby hrála roli homofonie. Vyskytlo se jich 25, a tak časté zmiňování tohoto aspektu potvrzuje, že na základní pravidla při volbě jmen je kladen velký důraz. 24 jmen je uvedeno u aspektu rčení a pořekadla. Čínská rčení a pořekadla jsou tradiční součástí čínské kultury, proto je užití znaků z těchto slovních spojení dalším důkazem dodržování tradice při volbě jmen. Zajímavé bylo, kolik jmen spojoval aspekt rozletu. Ať už se jednalo o znaky ptactva, létajících tvorů, či jiné znaky podobného významu. V mém vzorku respondenti blíže popsali celkem 23 takových jmen. Jako poměrně častá se ukázala ideologicky motivovaná jména, kterých bylo 17. V mém vzorku náležela generaci rodičů a jsou typická pro období Kulturní revoluce. 14 blíže popsaných jmen spojoval aspekt přání úspěchu a bohatství. Jednalo se převážně o chlapecké a mužské respondenty, což odpovídá tradičnímu pohledu čínské společnosti na muže jako živitele. Změna jmen, popsaná u 13 respondentů, ukazuje, že ve srovnání s Českou republikou si Číňané mění jméno častěji. Rodina, která je základní jednotkou tradiční čínské společnosti, hraje roli i při volbě jména. V deseti případech dotazovaní uvedli, že se v jejich jménech nachází buď obojí příjmení rodičů, nebo prvky z příjmení. Stejný počet jmen, taktéž deset, je blíže popsán u aspektu zdraví a těla. Rodiče s přáním, aby se jejich potomek těšil dobrému zdraví, vybírali do jména znaky s tímto významem. Následujícím aspektem jsou jména inspirovaná postavou v seriálu nebo známou osobou, zastoupena 8 jedinci. V této kapitole převládala dívčí jména zvolená podle ženské hrdinky v populárním seriálu. Výběr takového jména ale nedodržuje základní pravidla, protože jméno jedince nemá být stejné s žádnou známou osobou, aby nedocházelo k záměně. V těchto případech ale obliba zvítězila. Tradiční pohled na rodinu a rodinný kruh odráží další aspekt a to jména, ve kterých znak tvoří slovo se znakem ve jméne sourozence. Takových bylo popsáno celkem 6, přičemž znaky v těchto jménech spojují sourozence pevným poutem. Aspekt pěti prvků byl bohužel častěji pouze zmiňován, než popisován u konkrétních případů, kterých bylo pouze 6, ale alespoň víme, že osm znaků horoskopu se stále zohledňuje. Nejméně uvedených jmen, a to 3 u každého, bylo u aspektů jména vztahující se k provincii Liaoning a jména vztahující se k nějakému místu. Ačkoli tyto kapitoly nejsou bohatě zastoupeny, jsou typickou ukázkou, že i místo narození nebo původ jedince se může odrazit ve jméne. Zajímavá jsou především jména vztahující se k provincii Liaoning, protože se váží přímo k provincii, kde byl prováděn

můj výzkum. Do kvalitativní analýzy jsem zařadila také dívčí osobní jména složená ze dvou stejných znaků. Taková jména se u mladé generace vyskytují často a zajímavé je, že v ženských jménech se neobjevilo ani jedno jméno v tomto tvaru.

ZÁVĚR

Hlavní záměr mé diplomové práce bylo zanalyzovat současnou situaci výběru jmen v Číně, sestavit přehled nejfrekventovanějších příjmení a především nejčastěji používaných znaků v čínských osobních jménech. Co se týká generačního srovnání jmen, podařilo se mi komparovat ženská a dívčí osobní jména. Po analyzování mého vzorku čítajícího 850 jmen se ukázalo, že údaje jsou více méně totožné s výsledky rozsáhlých studií prováděných v Číně v letech 1982, 2006 a 2010. Analýza mého vzorku se v zásadě nelišila od analýz těchto korpusů, a lze tedy vyvodit závěr, že pokud je zkoumáno větší množství čínských jmen, můžeme pozorovat jistý opakující se vzor, charakter čínských jmen.

Na tomto místě bych se ráda vrátila k hypotézám, které jsem vyslovila v úvodu své práce. V článku *Odkaz doby v čínských jménech* je uvedeno, že podle podoby jména lze rozpoznat věk jeho nositele. Výsledky mé analýzy částečně tuto hypotézu potvrzují. Jména generace rodičů vybraná jedincům narozeným za Kulturní revoluce vykazují jasná specifika a jsou často politicky inspirovaná. Jména generace narozené v 80. a 90. letech vykazují jiné charakteristické prvky, jako např. důraz na studium. Kromě typických znaků užívaných v určitých obdobích v historii ČLR lze věk jedince rozpoznat také podle použití generačního znaku. V mých dotaznících se odvíjela volba jména u starší generace nejčastěji podle rodokmenu. U mladší generace se generační znaky vyskytovaly jen zřídka a jejich užití postupně upadá u generací narozených v 80. - 90. letech a mladších. Obecně tedy nemůžeme říci, že u všech čínských jmen je rozpoznatelný věk jedince. Druhá hypotéza, která tvrdí, že jména mladší generace jsou pestřejší než jména generace starší, byla potvrzena na základě analýzy dívčích a ženských jmen v mém vzorku. Ženská jména neobsahovala zdaleka tak pestrou škálu znaků, jako jména dívčí. Co se týká zohlednění základních pravidel pro tvorbu jména, zvyklosti a tradice jsou v zásadě dodržovány, pouze s malými odchylkami. Jednou z nich je odklon od klasického výběru znaků pro dívky a chlapce a postupné ubývání rozdílů mezi dívčími a chlapeckými jmény, která se stávají neutrálnějšími. Další výjimkou je širší škála osob, která se aktivně účastní volby jména. V literatuře se uvádí, že tradičně volí jméno potomkovi otec, ale v praxi jsem se setkala s tím, že jméno vybírají také oba rodiče společně, někdy jen matka, jako zvláštní projev úcty k prarodičům byla volba jména vnukovi ponechána jim, jindy jméno zvolila teta nebo

starší sourozenec atd. Z toho vyplývá, že pravidla o tom, kdo má jméno vybrat, už nejsou dnes tak striktně dodržována.

Po celkovém vyhodnocení svého vzorku jsem došla k závěru, že tradiční volba čínských jmen ještě nevymizela, právě naopak, tradice je dodržována více, než by se v dnešní moderní společnosti dalo čekat. Poté, co se Čína otevřela světu, a znovu se otevřely vysoké školy, vzdělání nabývalo významu a s rostoucí vzdělaností byla věnována větší pozornost i výběru jmen. V současnosti rodiče buď volí jméno sami, velmi pečlivě a rozvážně, nebo se obracejí na specializovanou firmu. Každopádně nic nepodceňují, vždyť, jak sami říkají, jméno člověka ovlivní celý jeho budoucí život. Celkově lze říci, že nejčastěji uváděným způsobem pro výběr jmen v mém vzorku bylo prolistování slovníku či příruček, a vybrání vhodných znaků s ohledem na pravidla uvedená v teoretické části práce.

Čínská jména jsou krásným příkladem, na kterém lze sledovat měnící se tvář čínské společnosti. Jsou odrazem doby, společenské oblíbenosti, najdeme v nich znaky s nejrůznějšími odkazy, proto jsou zajímavým tématem ke studiu. Nabízí se tu široký prostor pro další výzkum a do budoucna by byla zajímavá například komparace s dalšími provinciemi nebo Taiwanem.

RESUMÉ

This thesis deals with Chinese names. The aim of this thesis is to provide basic knowledge about how Chinese names are chosen and to evaluate data collected during my research in Liaoning province. The theoretical part introduces Chinese surnames, followed by description of Chinese names and particular aspects of Chinese name choice. In this part, the specifics of Czech and Chinese names are also compared. The practical part is based on research, on questionnaires completed in 2014. This part provides an overview of current situation regarding the most used surnames, a list of the most frequent characters used in Chinese names, as well as generational comparison of names. Analyzed data from my research are compared with Chinese analysis from 1982, 2006 and 2010. Specific repetitive aspects with examples are arranged into chapters at the end of my thesis.

The results of my analysis partly confirm the hypothesis that we can identify the age of a person by the form of their Chinese name. Older generation's names in my corpus show certain specifics and are often ideological inspired. The names of the generation born in the 80s and 90s show different characteristic such as putting emphasis on study, etc. But we can't say in general, that we can identify the age of a person from every Chinese name. The next hypothesis is that in the younger generation names more characters are considered when choosing a name. This hypothesis was confirmed by analyzing differences between adult women's and girls' names, because the adult women's names in my sample did not contain as diverse range of characters as the girls' names. After finalizing my evaluation, I concluded that the traditional choice of Chinese names hasn't disappeared, on the contrary, results show the exact opposite: when choosing names, the traditional aspects are still far more important for the Chinese than we could expect in modern Chinese society.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Primární literatura:

BIN Maxian 彬马显 Bīn Mǎxiǎn. *Moderní grammatologie* 现代汉字学 Xiàndài hànzi xué. Guǎngzhōu: Jīnán dàxué chūbǎnshè, 2013. ISBN 978-7-5668-0483-9.

CHEN Rongfu 陈荣赋 Chén Róngfù a SUN Liangzhu 孙良珠 Sūn Liángzhū. *Dobrým jménem ke skvělé budoucnosti* 好名字好前程 Hǎo míngzì hǎo qiánchéng. Peking: Xīn shìjiè chūbǎnshè, 2011. ISBN 978-7-5104-2269-0.

ČERNÝ, Jiří a HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-717-8832-5.

DAN Yi 丹依 Dān Yī. Kultura ve jménech a příjmeních Číňanů 中国人姓名里的文化 Zhōngguó rén xìngmíng lǐ de wénhuà. *Deník Lanzhou* 兰州日报 Lánzhōu rìbào. 2005-12-15, str. 1-2.

HAN Jiantang 韩鉴堂 Hán Jiàntáng. *Čínská kultura* 中国文化 Zhōngguó wénhuà. Peking: Yǔyán dàxué chūbǎnshè, 2011. ISBN 978-7-5619-0727-6.

HOU Tijun 侯体军 Hòu Tǐjūn. *Často užívané znaky ve jménech* 取名常用字 Qǔmíng chángyòng zì. Peking: Dāngdài shìjiè chūbǎnshè, 2009. ISBN 9787509004364.

KAMENAROVIĆ, Ivan P. *Klasická Čína: [dějiny, říše a její metropole, politické uspořádání, společenské uspořádání, hospodářství, čas, náboženský život, umění, volný čas]*. Praha: Lidové noviny, 2001, 281 s. ISBN 80-710-6397-5.

KNAPPOVÁ, Miloslava. *Jak se bude vaše dítě jmenovat?* Vyd. 5., přepracované a dop. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-802-0018-885.

KNAPPOVÁ, Miloslava. *Jak se bude vaše dítě jmenovat?* Vyd. 4., přepracované a dop. Praha: Academia, 2006. ISBN 978-80-200-1349-1.

KUČERA, Ondřej a kol. *Učebnice čínských znaků I*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. xix, 380 s. ISBN 80-244-1119-9.

LIU Fei 刘菲 Liú Fēi. Odkaz doby v čínských jménech 中国人名字里的时代记忆 Zhōngguó rén míngzì lǐ de shídài jìyì. *Zahraniční vydání Lidových novin 人民日报海外版 Rénmín Ribào hǎiwàibǎn*. 2014-04-07. str. 1-2.

PEI Yunyun 裴云云 Péi Yúnyún, SHI Xisheng 实习生 Shí Xíshēng a HUANG Bo 黄博 Huáng bó. Rodiče: Volba jména dítěti stojí majlant, Odborník: Nesmíme ovlivnit dětský pohled na svět 父母：为孩子取名一掷千金，专家：不要影响孩子人生观 Fùmǔ: Wèi háizi qǔmíng yīzhìqiānjīn, Zhuānjiā: Búyào yǐngxiǎng háizi rénshēngguān. *Deník Ningxia 宁夏日报 Níngxià Ribào*. 2008-08-13, str. 1.

SHU Dafeng 舒大丰 Shū Dàfēng. *Dobré jméno, aneb jak si zajistit štěstí 好名起好运 Hǎo míng qǐ hǎo yùn*. Nánchāng: Bǎihuā zhōu wényì chūbǎnshè, 2006. ISBN 7-80742-020-0/I-19.

TŘÍSKOVÁ, Hana a HEŘMANOVÁ, Zdenka. Čínská osobní jména v českém kontextu. *Nový orient*. 2013, roč. 68, č. 2, 36-45.

VOCHALA, Jaromír. Čínská osobní jména. *Nový Orient*. 1967, roč. 22, č. 5, 146–147.

WANG Daliang 王大良 Wáng Dàliáng. *Věda o výběru jmen 取名的学问 Qǔ míng de xuéwèn*. Peking: Qìxiàng chūbǎnshè, 2010. ISBN 978-7-5029-5123-8.

ZHANG He 长河 Zhǎng Hé. *Příručka pro výběr jmen 起名手册 Qǐmíng shǒucè*. Nánchāng: Bǎihuā zhōu wényì chūbǎnshè, 2004. ISBN 7-80647-671-7/I-410.

ZHANG Shuren 张述任 Zhāng Shùrèn. *Pokladnice jmen 取名宝典 Qǔ míng bǎodiǎn*. Peking: Qìxiàng chūbǎnshè, 2009. ISBN 978-7-5029-4654-8.

Slovníky:

BIAN Weihui 编委会 Biān Wēihuì. *Velký slovník čínských rčení* 成语大词典 Chéngyǔ dà cídiǎn. Peking: Shāngwù Yīnshūguǎn guójì yōuxiàn gōngsī, 2004. ISBN 7-80103-386-8.

CHEN Yongzhen 陳永楨 Chén Yǒngzhēn a CHEN Shanci 陳善慈 Chén Shàncí. *Slovník čínských rčení a jejich anglických ekvivalentů* 英語對照成語詞典 Yīngyǔ duìzhào chéngyǔ cídiǎn. Táiběi: Shūlín chūbǎn yōuxiàn gōngsī, 1981. ISBN 957-586-288-0.

Slovník moderní čínštiny: Čínsko-anglický dvojjazyčný 现代汉语词典: 汉英双语 Xiàndài hànyǔ cídiǎn: Hàn yīng shuāngyǔ. Peking: Wàiyǔ jiàoxué yǔ yánjiū chūbǎnshè, 2002. ISBN 7-5600-3195-1.

VOCHALA, Jaromír. *Čínsko-český, česko-čínský slovník*. Voznice: Leda, 2007. ISBN 80-733-5011-4.

WENLIN INSTITUTE, Inc. 文林 *Wenlin Software for Learning Chinese* [Software]. Version 4.0.2. Wenlin Institute, Inc. © 1997-2011.

XU Zongcai 徐宗才 Xú Zōngcái a YING Junling 应俊玲 Yīng Jùnlíng. *Příručka často užívaných pořekadel* 常用俗语手册 Chángyòng sùyǔ shǒucè. Peking: Běijīng yǔyán xuéyuàn chūbǎnshè, 1985.

Internetové zdroje:

Citace v: *Baidu* [online]. Peking: Osm znaků horoskopu 八字 Bāzì, poslední editace 24. 3. 2015 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://baike.baidu.com/view/17127.htm>.